

POKALBIS SU PROFESORIUM ANTANU MACEINA

Jo 60 metų sukakties proga

DR. JONAS GRINIUS

— Atvykęs į Muensterį aplankyti Tave, mielas Antanai, Tavo 60 m. sukakties proga, norėčiau ne tik maloniai praleisti keletą valandų, bet taip pat pasitarnauti „Draugo“ dienraščiui bei lietuvių visuomenei, kuri visada domėjosi ir tebesidomi Tavo darbais ir Tavo idėjomis. Todėl gal galėtume mudu savo mintimis pasidalyti taip, kad mudviejų pokalbis tiktų ir spaudai. Ar Tau apie šitokį mano norą nerashė redaktorius K. Bradūnas?

MACEINA. — Rašė ir prašė, kad pokalbį nebūčiau Tau šykštus.

Polinkis į literatūrą

— Kadangi esi pasireiškęs savo darbais įvairiose kultūros srityse, — pedagogijoje, filosofijoje, poezijoje, teologijoje, socialinėse ir politinėse teorijose, — būtu įdomu, kad ir paviršutiniškai, pažvelgti, kaip prie visų šitų sričių priėjai... Kai Tau buvo suteikta Lietuvos rašytojų draugijos premija už lyrikos rinkinį „Gruodą“, savo laisike K. Bradūnui tada paaiškinai, kaip Tavy susitiko poetas ir filosofas. Sakei, kad, pradėdamas studijas Lietuvos universitete, neketinai atsidėti filosofijai.

MACEINA. — Įstojes į Teologijos-Filosofijos fakultetą Kauno universitete, aš buvau iš karto atsidėjęs literatūros mokslui: lietuvių literatūrą studijavau pas prof. V. Mykolaitį ir vokiečių literatūrą pas prof. J. Eretą, prisidurdamas dar, žinoma, ir pedagogikos — psichologijos šaką. Be abejo, klausydavau ir filosofijos paskaitų. Mat, Teol. — Filosof. fak. filosofijos skyriaus reguliaminas reikalavo, kad visi studentai išeitų bent minimum filosofijos, būtent: filosofijos įvadą ir logiką su mokslinio darbo metodika ir išlaikytų šių dalykų egzaminus.

Bet pagrindiniu savo mokytoju pirmaisiais universiteto metais laikiau Mykolaitį—Putiną. Jis darė man stiprios įtakos ir kaip profesorius ir dar labiau kaip poetas. Jo lyrika man buvo artimiausia.

— Įdomu, kada ir kaip Tu su ja „susidraugavai“?

MACEINA. — Su pirmaisiais Putino kūriniais, išleistais dviem tomiais (rodos, 1921 m.), aš buvau susipažinęs jau Prienų gimnazijoje, kur mokėsi ir jo sesutė Magdūtė (dabar p. Slavėnienė), gyvenusi pas mano tetą, pas kurią ir aš tuo metu gyvenau. Vė-

liau pas mano tetą gyveno ir Putino jauniausias brolis, irgi lankęs Prienų gimnaziją. Tačiau jis mėgo labiau bites negu mokslą. Man teko jį vieną vasarą ruošti, kad išlaikytų pataisas. Taigi Putiną ir jo šeimą pažinojau jau nuo pat vaikystės. Jaučiausi labai išdidus, kad tenka turėti santykių ir ryšių su didelio poeto šeima. Besimokydamas Gižuos Kunigų seminarijoje (nuo 1925 m.), susitikdavau Putiną Prienų klebonijoje, kur jis visados sustodavo, lankydamsis tėviškėje. Man rodos, kad syki esu tarnavęs jam Mišioms, nors visiškai tikras nesu. Tad suprantama, kad Putino poeziją skaičiau su dideliu dėmesiu, ypač jo rinkinį „Tarp dviejų aušrų“, kuris man, trečio kurso seminaristui, atrodė neperžengiamą poezijos viršūnę.

Ir aš pats tada rašinėčiau eilėraščių ir epinių kūrinių. Kai kas tų mano raštų, tur būt, pasiskerdavo, nes Mykolaitis, kuris tada buvo „Zidinio“ redaktorium, du mano eilėraščių buvo paskelbęs savo žurnale. Žinoma, jie buvo pasirašyti slapyvardžiais, kiekvienas vis kitokiu.

— Gal mano smalsumui atskleistum savo slapyvardžius?

MACEINA. — Tų slapyvardžių dabar nebeatsimenu. Bet eilėraščių pavadinimai yra išlikę: tai „Oremus“ ir „Kalinys“. Jų nuotaika, kiek atsimenu, labai putiniška: tai suvaržytos sielos dejonės; sielos, kuri „i kryžių liūdnam atsiėmus, kartoją beviltį Oremus“ (šios dvi eilutės yra įstrigusios man į atmintį). Gal ši nuotaika ir paskatino Putiną anuos eilėraščius išspausdinti, nes esmėje jie dar buvo labai žali. Bet jau nuo seminaristo nuotaika atitiko paties Putino nuotaiką. Vėliau, žinoma, mano kelias pasidarė kitoks, pakito nuotaika ir atėjo laikas išsivaduoti iš Putino įtakos. Tačiau joje subrendau ir labai daug ko išmokau.

Posūkis į filosofiją

— Esi viešai prisipažinęs, Antanai, kad iš literatūros mokslo, į filosofiją Tave pakreipė profesoriai filosofai Pr. Kuraitis ir St. Šalkauskis. Įdomu, kaip jiedu tai padarė. Kuo sužavėjo?

MACEINA. — Jei filosofija man būtų buvusi svetima, gal jiedu ir nebūtų į ją manęs pa-

SV. KAZIMIERAS Dail. Adolfo Valskos mozaikos detalė Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje, išlaikinėje sienoje, Marquette Parke, Chicagoje.

kreipe. Tačiau Kunigų seminarijoje buvau išėjęs visą tometinės filosofijos kursą. Dogmatinės teologijos paskaitose taip pat reikėdavo nemaža filosofuoti. Buvau filosofinių autorių skaitys tiek lotynų, tiek vokiečių kalbomis, kurias jau Seminarijoje apvaldžiau pakankamai, o universitete filosofijos įvado ir filosofinės pedagogikos paskaitose buvau susipažinęs ir su Šalkauskio teorijomis bei jo kultūros filosofija. Tačiau atsidėti „nepraktiškomis“ filosofijos studijoms kaip specialybei mane galutinai pastūmėjo praktiški reikalai.

Kai 1930 m. St. Šalkauskis, mane išegzaminavęs dėl mano poe-
mėgių ir sugebėjimų filosofiniame

maštymui, pasikalbėjo su fakulteto dekanu Kuraičiu, šis man davė stipendiją, kuri atpalaidavo mane nuo „Ateities“ redaktoriaus darbo. Kuraitis net norėjo, kad aš tuoj pat, dar nebaigęs Kauno universiteto, vykčiau užsienin arba sociologijos, arba filosofinės pedagogikos studijuoti; literatūrą, sakė, turime jau pakankamai. Tačiau aš pats nenorėjau vykti į Vakarų Europą, universiteto nebaigęs. Tada dekanas Kuraitis reikalavo, kad baigčiau greitai, nes netrukus būsiant laisva Fakulteto stipendija, ir aš turėčiau ją gauti. Kas šitokiomis galimybėmis nebūtų susigundęs?.. Aš užsidegiau ir per pažadėtus vienerius metus

Kaune studijas baigiau diplomu-

niu darbu apie religijos reikšmę kultūrai.

— Prieš išvažiuodamas užsienin, Tu dar įsigijai licenciatu laipsnį, rodos, 1932 m. rudenį. Kodėl?

MACEINA. — Tai padariau Šalkauskio skatinamas, kad nesutikčiau kokių nors sunkenybių prancūziškos kultūros universitetuose. Bet tas mokslo laipsnis pasirodė esąs nereikalingas: Louvaino, Šveicarijos Freiburgo, Strasburgo ir Briuselio universitetuose studijavau kaip laisvas klausytojas, nes su Šalkauskiu buvo sutarta, kad disertaciją rašysiu jo priežiūroje ir ginsiu Vytauto Didžiojo universitete Kaune. Šitaip artimai bendradarbiaudamas su St. Šalkauskiu, buvau patekęs į filosofijos įtakon ir priėmęs kai kurias jo teorijas, pvz. apie būtybių dieviškuosius pirmavaizdžius. Todėl Kuraitis iš manęs ir Šalkauskio juodavosi, klausdamas, ar išu turįs pirmavaizdį Dievui?

— Ką Tu jam į tai atsakydavai? Arba ką dabar manai?

MACEINA. — Šiandien man ši pirmavaizdžių teorija, kurią Šalkauskis buvo paveldėjęs iš VI. Solovjovo, o šis iš Platono, atrodo taip lygiai juokinga, kaip anuo metu Kuraičiui. Mat, ji yra sukurta, kad išaiškintų kūrinių ryšį su Dievu: dieviškieji pirmavaizdžiai, pagal kuriuos esąs sukurtas pasaulis, riša jį su Kūrėju. Bet šis aiškinimas, pasirodo, esąs visiškai nereikalingas, nes dieviškieji pirmavaizdžiai yra taip pat

Kertinė Paraštė

VISIEMS GALIMI KŪRYBOS POLEKIAI

Pagarbiai mes prisimename kūrybingumu švytinčius žmones: poetus, rašytojus, dailininkus, kompozitorius, dramaturgus, mintytojus ir kitokius iškiliiu talentu apdovanotus žmones. Tai mūsų šviesusis elitas. Kiekvienas iš jų savo didesniu ar mažesniu įnašu praturtina kultūrinius lobynus.

Tačiau yra dar viena kūrybos sritis, prieinama ne tik mi-
nėtiesiems talento aristokratams, bet ir kiekvienam geros valios žmogui, tai savosios asmenybės kūrimas, savo dvasios galių ugdymas, savo charakterio taurinimas, Dievo paveiklo atkūrimas savo sieloje ir gyvenime.

Ši kūrybos sritis yra svarbi, nes ji mus veda į amžinybės vizijas. Ji yra visuotina ta prasme, kad prieinama kiekvienam. Niekas iš šių galimybių nėra išskirtas, net ir lėšų neturintis, net ir laiko baisiai stokojantis, nes čia nereikia nei pinigų, nei sugaišties, reikia tik ryžto ir geros valios.

*
Prisimename tai ryšium su vienintelio lietuvių šventųjų

plejadon taip iškilusio — šv. Kazimiero diena. Tai dvasios galiūnas, prieš kurį ne vien mūsų tautos žmonės galvą ir kelius lenkia, kurio reiklį vijas ne vien lietuviai pagarbiai pri-
lūpu glaudžia ir į savo aukščiausios garbės vietą — altorių — kelia.

Šis lietuvis to pelnėsi. Buvo jis apsuptas ištaigingų karališkų rūmų prabangos. Rinktinio grožio damos jo akyse švaistėsi ir būtų buvusios atviros jo mirtelėjimui. Tačiau jis nepaslydo pomėgių kelyje. Tai buvo jo valios triumfas prieš viliones. Jis galėjo lepin-ties valdovo rūmų teikiama gomiurio sotinimu ir aukso nešama prabanga. Tačiau jis pasuko socialinio teisingumo keliu, imdamasis partizaninių pastangų sušelpiti, aprūpinti skurdą prie žemės lenkiamą žmogų. Jis galėjo veržtis į valdovo sostą, kaip daugelis tai daro, brisdami kraujo klanais ir kopdami jį net per lavonus. Bet jis labiau norėjo save patį apvaldyti, siekdamas asketinės pergalės ir Dievo valios triumfo žmogui.

*
Šv. Kazimiero prisiminimas tai kvietimas pasukti asmenybės kūrimo keliu. Šventumas tai sielos išpuošimas do-
rybių mozaika, tai dvasios

iluminavimas Danguos šviesa. Šiam kūrybos keliui visų pirma reikalinga susipažinti su šios šakos kūrybiniais dėsniais. Juos mums perteiks įsi-skaitymas į Kristaus paskelbtos Gerosios Naujienos — Evangelijos knygas. Asmenybės kūrimo kelyje reikia susipažinti ir su šios kūrybos šakos praktika. Čia mums gali daug padėti įsi-skaitymas į gyvenimą tų, kurie savo taurumu tapo lyg švyturiais žmoni-jos šimtmečių kelyje.

Tapytojas, dailininkas savo figūriniams kūriniams dažnai naudoja modelį. Net ir rašytojas stebi žmones, kol susidaro sau norimo sukurti personažo vaizdą. Esame laimingi, savo asmenybės kūrimo kelyje, galėdami turėti savo modeliu šv. Kazimierą. Tolimesnia-me kelyje mes galėsime kreipti ir ypatingą žvilgsnį į asmenybę, kuri yra buvusi ir jo modeliu, besiekiant savo dvasios formavimo — tai šv. Mergelės, kuriai jis giesmes skyrė, kurią taip brangino, kad net į savo karstą yra įprašęs įdėti jos garbei sukurtus posmus.

*
Kūrybos kelyje yra būtina kritika. Neneikinkime visiškai kitų prieš mus nukreiptos kritikos. Dažnai joje slypi dalis tiesos. Reikia tik girdimus priekaištus ir apkaltinimus ramybės valandėlėje mintimi iš-lukštenti ir susekti, kurias savo charakterio žaizdas turime užgydyti. Geru kritiku bus mūsų sąžinė, kuri vakaro ty-loje, jei tik mes gerai į jos balsą įsiklausysime, nurodys, kur mes dar savo asmenybės kūrimo kelyje turime pasi-spausti.

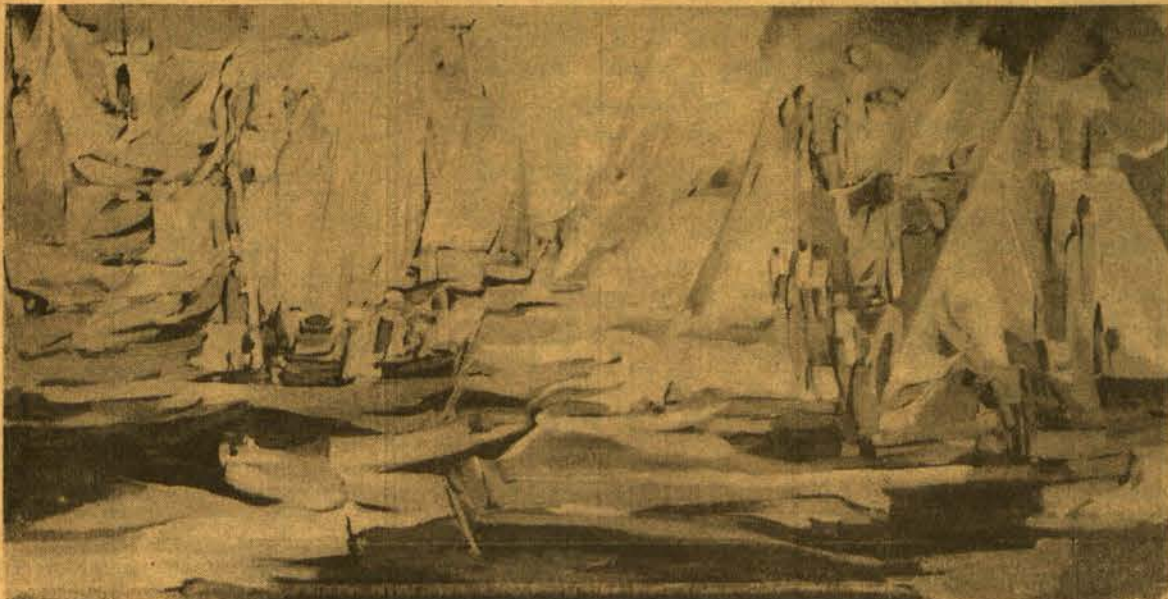
Šv. Kazimieras dažnai pie-šiamas su lelija rankoje. Tai gili simbolika. Kaip lelija gali išaugti iš purvinos žemės, taip ir net modernaus pasaulio dumblinoje atmosferoje galima sukurti skaidrią asmenybę. Kaip lelijos žiedas savo tau-rele atviras iš dangaus krintančiai rasai, taip į dvasinius polėkius pasinešęs žmogus yra atviras Kristaus paskelbtoms direktyvoms. Ir kaip gėlės skleidžia malonų kvapą, taip sielos kultūra praturtintas žmogus spinduliuoja patrauk-lumų, malonumų, šilumų.

Istoriniu atžvilgiu mus nuo šv. Kazimiero skiria penki šimtmečiai, tačiau psichologi-
u atžvilgiu jis ir dabar gali būti ir su mumis, ir net mu-myse.

J. Dgl.

Šiame numery:

- * Visiems galimi kūrybos polėkia.
- * Pokalbis su prof. Antanu Maceina.
- * A. Varno atsiminimai apie M. K. Ciurlionį.
- * Akylumo tautiniams rūbams, šokių šventei ruošiantis.
- * Prano Visvydo eilėraščiai.
- * Darbai ir nuotaikos Vilniuje (M. Krupavičiaus 1918 metų atsiminimai).
- * „Geriausiai atsakys mano šokis“ (Interview su Elena Kepalaite).
- * Nauji leidiniai.
- * Kultūrinė kronika.
- * Spygliai ir dygliai.

Seso Mercedes

Prieplaukoje (akrilis)

Nors iš St. Šalkauskio įtakos,

(Nukelta į 2 psl.)

POKALBIS SU PROFESORIUM ANTANU MACEINA

(Atkelta iš 1 psl.)

— Nors baigė Vytauto Didžio universitetą, atsidėdamas filosofijai, bet Tavo, Antanai, pirmieji moksliniai darbai — disertacija „Tautinis auklėjimas“ (1934 m.) ir habilitacijos darbas „Ugdymas veikimas“ (1935 m.) — juk nebuvo grynai filosofiniai kūriniai.

MACEINA. — Ne. Tai filosofinės pedagogikos darbai. Kai 1932 metais vykau į užsienį, man Šalkauskis patarė daugiausia domėtis filosofine pedagogika, kurią jis pats dėstė. Gal jis buvo mane numatęs savo įpėdiniu universitete, jeigu gerai apsisūsiu doktorato ir habilitacijos darbus, nors ir neketino atsisakyti pedagogikos kurso dėstyto. Kai grįžau iš užsienio, įvykdęs sutartą planą, Teologijos — Filosofijos fakultetas pa vedė man dėstyti mokslinio darbo metodiką, kultūros filosofiją ir kiek vėliau pedagogikos istoriją, lig tol dėstyta Pr. Dovydaičio. Iš šitų kursų ir išėjo mano pirmieji darbai, nesusięti su akademiniiais laipsniais, kaip „Kultūros filosofijos įvadas“ (1936 m.), „Pirminės kultūros pagrindai“ („Logos“, 1936-38 m.), „Pedagogikos istorijos“ I dalis (1940 m.).

Atogrėžis ir teologija

— Bet iš čia suminėtu ir nesuminėtu Tavo darbu, Antanai, visi nematyti Tavo pomėgio teologijai. Juk ir iš šios srities parašė nemažai. Tekalbant apie stambesnius kūrinius, prisimenu „Saulės giesmę“, „Didžiąją Padėjimą“, „Dievo Avinėlį“. Apie šią pastarąją knygą rašydama „Drauge“ kun. V. Bagdanavičius pavadino Tave žymiuoju lietuvių teologu. Idomu, kaip Tu juo tapai? Gal čia lemiamos reikšmės turėjo prel. Pr. Juras, kuris išleido suminėtus Tavo veikalus?

MACEINA. — Prel. Pr. Juro dėmesys mano darbams, be abejo, mane stipriai skatino. Bet tai toli gražu ne viskas. Reikia nepamiršti, kad, prieš pradėdamas studijuoti universitete, penketa metų buvau Vilkaviškio kunigų seminarijos auklėtinis. Ten išėjau beveik visą teologijos kursą. Ten turėjau gerą teologijos profesorių dr. Mykolą Ražaitį, kuris buvo pažangus dėstytojas.

Sakysim, pažūrė, kad kiekvienas suaugęs žmogus, vis tiek, ar jis krikščionis ar stambeldis, pasiekia išganymą, jei gyvena pagal savo sąžinę, yra tik šandien katalikų teologijoje aiškiai skelbiama. Tuo tarpu prof. Ražaitis ja mums dėstė jau prieš 40 metų. Ir kai mes, jauni seminaristai, kar tą šią pažūrą gynėme egzėgėzės paskaitose, skaitytose prof. Stanke vičiū, tai šis atkirto, esą mes Ražaičio nesupratę ir turi dar sykį jo paklausti. Mes tai padarėme, ir Ražaitis mums dar sykį pri mygtūnai pakartojo: gyvenimas pagal sąžinę yra vienintelis subjektyvus būdas būti išganytam. Šandien man ši Ražaičio pažūra skamba nuostabiai moderniškai.

Nenustojau teologija domėtis nė vėliau. Bestudijuodamas Vakarų Europoje, parašiau knygą „Mysterium Magnum“ — apie meilę ir moterystę, kur buvo nemaža teologijos, ypač iš Bažnyčios Tėvų raštų. A. Dambraskas — Jaktas šiai knygai buvo išrūpinęs aprobatą ir davęs ją išleisti Sv. Kazimiero draugijai. Ta knyga būtų buvusi išspausdinta pirmą visų kitų mano savarankiškų darbų, jei man tada (1934 m.) nebūtų buvę svarbiau paskelbti disertaciją. Todėl aš aną knygą iš Sv. Kazimiero leidyklos atsiėmiau ir jos vietoje daviau išleisti „Tautinį auklėjimą“. „Mysterium Magnum“ turėjo išeiti vėliau. Tačiau ją beskaitydamas dar sykį ir beredaguodamas, pamatė, kad ji dar per daug jaunat-

viška, reikalinga pagrindinės peržiūros. Bet laiko tam neturėjau, nes kaip tik tuo metu (1935 m. rudenį) pradėjau dėstyti universitete. Iš anos knygos vėliau paskelbiau vieną antrą straipsnį „Naujojoje Vaidilutėje“ ir „Židinį“. Kadangi tuose straipsniuose buvo mano atstovaujama meilės moterystėje pirmenybė prieš vaikų gimdymą, tai mūsų teologai purkštavo, ypač Telšiu Kunigų seminarijos profesorius kun. Olšauskas. Pirmos bolševikų okupacijos metu, sovietams konfiskavus mano biblioteką ir rankraščius, „Mysterium Magnum“ rankraštis dingio.

Paskiau teologija domėjausi, nuo 1949 m. persikėlęs gyventi į Vokietijos Freiburgą. Ten net ismatruliavau į Teologijos fakultetą ir studijavau tris semestrus, klausydamas fundamentalinės ir dogmatinės teologijos paskaitų. Freiburge parašiau „Saulės giesmę“ (1954 m.) ir „Didžiąją Padėjimą“ (1958 m.).

Nemalonumai dėl socialinių ir politinių idėjų

— Man atrodo, Antanai, kad esi ne tik teologas ar religijos filosofas, bet ir socialinių klausimų svarstytojas. Tai priminė praėjusią vasarą prof. J. Eretas savo paskaitoj Lietuvių katalikų mokslo akademijos suvažiavime. Jis sakė, kad per Tavo asmenį Lietuvoje įvyko jaunosios kartos katalikų su sikirtimas su tautinio atgimimo (Jaktos, Maironio, Skvirecko) kar ta. Kiek atsimenu, iš ano aštraus susikirtimo išaugo tokie Tavo veikalai kaip „Socialinis teisingumas“ (1938 m.) ir „Buržuazijos žlugimas“ (1940 m.). Kaip priejai prie socialinės filosofijos?

MACEINA. — Pirmiausia norėčiau pataisyti porą Tavo teiginių. „Buržuazijos žlugimas“ yra ne tiek socialinės filosofijos, o daugiau kultūros filosofijos knyga, kur svarstoma prometėjimo problema. O susikirtimas, kurį Eretas vaizdavo kaip generacijų susi-

Vokietijos Alpėse dar gili žiema...

Nuotrauka Vytauto Maželio

dūrimą, nebuvo šitoks. Tai buvo greičiau susikirtimas tarp konservatorių ir pažangių katalikų, iš dalies tarp hierarchijos ir pasauliečių, arba dar tiksliau tarp klerikalų ir paprastų katalikų, kurie nori, kad geros idėjos būtų pirmiausia įvykdomos pačių katalikų.

Anas 1936 m. konfliktas su arkivysk. Skvirecku man buvo labai nemalonus, nes aš jo nenorėjau. Jis kilo dėl diskusijų po mano paskaitos Katalikų veikimo centro suvažiavime, kur buvo kalbama apie bažnytinį turtą, ypač žemių reformą ir jų išdalimą vargšams. To konflikto įskaudintas, išdėsciau savo pažiūras plačiau ir nuodugniau „Socialinime teisingume“. Tačiau susidomėti socialine ir politine filosofija buvau paskatintas jau anksčiau, dar 1935 metais, kai uždaramė rately prasidėjo svarstymas deklaracijos „I organinės valstybės kūryba“. Kol jai buvo suteikta galutinė forma, ji perėjo tris redakcijas. Joms tekstą rašė: dr. Ign. Skrupskelis, J. Keliuotis ir aš. Suprantama, kad, siūlant Lietuvai gerą socialinę, kultūrinę ir politinę santvarką, pirmiausia pačiam reikėjo klausimus pastudijuoti ir apsvastyti.

— Šiandien daug kam aišku, kad deklaracijos „I organinės valstybės kūryba“ kai kurios mintys yra įėjusios į Lietuvos fronto programą. Taip pat daug kas atsimena, kad, plačiai dėstydamas tos programos vietas apie pilnutinę demokratiją ir kultūrinę autonomiją „Aiduose“ Vokietijoje, Tu var tojai „nepasaulėžiūrinės politikos“ sąvoką. Dėl to kai kurie žymūs lietuvių katalikai ir kunigai piktinosi ir kaltino Tave erezija. Ar žinojai, kad už tai buvai skustas Romos kūrįjai, kuri buvo paskyrusi kompetentingą asmenį susipažinti su Tavo raštais, o tas asmuo Tavo idėjose nerado nieko eretiško?

MACEINA. — Kad toks skundas prieš mane Romoj buvo, žinojau. Kad mano raštuose nebūvau rasta nieko priešingo Bažnyčios mokslui, esu patenkintas, nors to aš nežinojau. Dar didesnį moralinio malonumo teikia man tai, kad po Vatikano II susirinkimo Katalikų Bažnyčios teologai patys jau gina tris idėjas, dėl kurių turėjau konfliktų su mūsų hierarchija: 1. moterystėje pirmoje vietoje stovi susituokusiųjų tarpusavė meilė bei pagalba. 2. Bažnyčia turi vykdyti socialinį teisingumą ir todėl atsisakyti žemiškų turtų; 3. valstybė nėra kompetentinga pasaulėžiūros dalykuose ir todėl demokratinės valstybės turi laikytis nepasaulėžiūrinės politikos principo.

— Ar su Tavo socialinėmis bei politinėmis studijomis siejasi dialektinio ir istorinio materializmo kursai, kuriuos dėstė Freiburge ir Muensterio universitetuose vokiečių studentams? Jei tai nesisietų nė su „Buržuazijos žlugimu“ knyga, tada gal paaiškintum, kodėl pradėjai dėstyti tuos komunistinės pasaulėžiūros pagrindus.

MACEINA. — Tavo minimi kursai apie dialektinį ir istorinį materializmą tik labai iš tolo siejasi su mano socialinės ir politinės filosofijos idėjomis. Rašydamas „Socialinį teisingumą“ ir „Buržuazijos žlugimą“, komunistų pasaulėžiūrą, be abejo, pažinojau bendrais bruožais, bet smulkiai į ją įsigilinau, tik imdamas ją dėstyti universitete. Tai atsitiko beveik netikėtai, kaip ir mano nukrypimas nuo literatūros ir filosofija.

Rodos, 1958 m. vasarą Freiburgo universiteto Filosofijos fakulteto dekanas sociologas Bergstraesser (jau miręs) mėgino man išrūpinti apmokamą docentūrą (dėsciau nemokamai), tačiau mano lig tol dėstomų dviejų savaitinių valandų buvo per mažą. Jis man patarė prisidėti dar dvi valandas ir pamėginti dėstyti marksistinės filosofijos pagrindus, nes ši filosofija organiškai siejasi su Rytų Europos filosofija, kuriai kaip tik buvau angažuotas. Taip tad ir pasiskelbiau dialektinio materializmo kursą.

Prieš pradėdamas savo paskaitas, atvyko į Freiburgą garsus vokiečių pedagogas Theodor Litt (irgi miręs) ir paskaitė viešą paskaitą apie komunizmą. Ši paskaita, kiek žinau, nepatenkino klau-

sytojų; todėl daugelis jų panorėjo patirti, kaip gi aš apie komunizmą kalbėsiu. Mano paskaitose klausytojų iš karto susidarė daugiau, negu buvo laukta: reikėjo ieškot didesnės auditorijos. To paskatintas, išvysčiau marksistinės filosofijos pagrindus tada sistemingai keliuose kursuose.

Besiruošdamas šioms kursams, pamatė, kad užsidėjau nelengvą naštą, nes komunistinė filosofija yra sunkesnė suprasti ir kritikuoti, negu paprasta manoma. Aš jau galutinai teapvaldžiau tik Muensterį. Bet jau ketvertas semestru, kai marksistinės filosofijos nebedėstau. Ją perleidau viename jaunam privatdocentui, kuris ją domisi ir yra šioje srityje parašęs keletą darbų. Ar prie jos dėstyto kada begrišiu, nežinau. Norėčiau tik dialektinio materializmo kursą išspausdinti. Bet ar užteks jėgų tam nepermos svarbos darbei, tai jau kitas klausimas. Šiuo tarpu galiu tik pasakyti, kad esu paruošęs spaudai knygą apie „Krikščionybę ir sovietinę etiką“. Tai ciklas paskaitų, kurias skaičiau Evangelikų akademijai Bochume. Jei ne praėjusią vasarą prasidėjusi liga, ta knyga jau būtų buvusi atspausdinta. Jų bus priedas apie dialogą tarp krik-

DR. ANNA BALIUNAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGAS
PRITAIKO AKINIUS
2858 West 63rd Street
Val. kasdien 10-12 val. ir 7-9 v. vak. Šeštadieniais 10-1 val. Trečia dienai uždaryta. Ligoniai priimami susitarus.
Ofiso telefonas: PR 8-3229
Res. telef. WAlbrook 5-5076

Rez. tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGAS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 S. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
Pirmą ligonius pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti HU 8-3222

Ofisas 3148 West 63rd Street
Tel.: PROspect 8-1717
Resid.: 3241 West 69th Place
Tel.: REPUBLIC 7-7868
DR. S. BIEŽIS
CHIRURGAS
Valandos: Kasdien nuo 1 iki 5; trečiadieniais uždaryta. Antradieniais ir penktadieniais vak. nuo 7 iki 8 val.

DR. VL. BLAŽYS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 West 63rd Street
Kampus 43-03os ir California
Val. kasdien nuo 8-8 val. vak. Šeštadieniais 2-4 val.
Trečiadieniais ir kitu laiku pagal susitarimą.
Ofiso telef. 476-4042
Resid. tel. WAlbrook 5-3048

DR. C. K. BOBELIS
Atkurti ir šlapimo takų chirurgija
Tel. 695-0533 — Elgin
425 N. Liberty Street
Route 25, Elgin, Illinois

Ofisas 3148 West 63rd Street
Tel.: PROspect 8-1717
Resid.: 3241 West 69th Place
Tel.: REPUBLIC 7-7868
DR. S. BIEŽIS
CHIRURGAS
Valandos: Kasdien nuo 1 iki 5; trečiadieniais uždaryta. Antradieniais ir penktadieniais vak. nuo 7 iki 8 val.

Rez. tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGAS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 S. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
Pirmą ligonius pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti HU 8-3222

čionių ir marksistų, kuriame panaudotos mintys, savo metu paskelbtos „Aidu“ žurnale.
(Pabaiga kitą šeštadienį)

● Rengiamasi baltiečių mokslininkų konferencijai. New York'e yra sudarytas lietuvių, latvių ir estų komitetas pirmajai baltiečių mokslininkų konferencijai sukviešti. Ši konferencija numatyta šių metų rudenį Marylando universitete, College Park, Md. Jos tikslas nagrinėti dabartinę gyvenimą Baltijos kraštuose įvairių mokslo šakų požiūriu.

● Vasario 5 d. Kaune 70 metų amžiaus ir 40 metų mokslo darbo sukakties susilaukė

fizikos mokslininkas Antanas Puodžiukynas. 1927 metais baigęs universitetą Vienoje, nuo 1928 metų jis dirbo Vytauto Didžiojo universitete Kaune teorinės fizikos katedroje kaip asistentas, nuo 1936 metų kaip privatdocentas. 1943 metais Vilniuje (prieš universiteto uždarymą) pakeltas e. o. profesorium. Po karo iki šiol — profesorius Kauno Politechnikos institute, radioelektronikos fakultete. Iki 1940 metų buvo mokslinis bendradarbis prof. P. Dovydaičio redaguojamame žurnale Kosmos, Židinyje, N. Romuvoje, Lietuvos Mokykloje ir kt.

Dr. Ant. Rudoko kabinetas perėmė optometristas
DR. EDMUND E. CIARA
2709 W. 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: Pirm. antr. ketv. 2-5, 7-9 val. Penkt. 2-5 ir Šeštadien. 10-1 val.

Ofs. 735-4477. Rez. PR 8-6960
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCIJŲ LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BLDG
6440 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą
Rez. GI 8-0873

DR. W. M. EISIN-EISINAS
Akusheris ir moterų ligos
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia skambinti MI 3-0001

Ofs. HE 4-1414. Rez. RE 7-6867
DR. B. GAIZIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGAS
2454 West 71st Street
(11-oje ir Campbell Ave. kampas)
Val. kasdien 1-3 ir 6-8 val. vak. Šeštadien. 12-3 val. popiet.
Trečiadieniais uždaryta

Ofiso tel. PR 8-2220
Namu — rez. PROspect 8-9091
DR. JANINA JAKSEVICIUS
J O K S A
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Irmad. antradien. ketvirt. ir penkt. nuo 12 iki 2 v. ir nuo 6 iki 8 v. v. Šeštadien. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PR 6-6022. Rez. PR 8-6960
DR. E. JATULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika
2815 W. 71st Street
Ofiso val. kasdien nuo 8 iki 9 v. v. Šešt. nuo 9 iki 12 val.; arba susitarus.

Ofs. PO 7-6000. Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Val. kasdien 1-4 p. p. ir 6-8 v. v. Šeštadien. 12-1 val. o. trečiadien. uždaryta

Ofiso ir buto tel. OLYmpic 3-158
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiadien. ir Šeštadien. tik susitarus.

Tel. — RELiance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuvių gydytojas)
8925 West 59th Street
val. pirmadien. antradien. ketvirtadien. ir penktadien. nuo 12-4 val. p. p. 6-8 val. vak. Šeštadien. 12-1 val. o. trečiadien. uždaryta

Tel. ofiso ir buto OLYmpic 3-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Street, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 v. vak. Mėkynus trečiadieniais. Šeštadieniais 12 iki 4 popiet.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
KODIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Irmad. antradien. ketvirt. ir penkt. nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo 6-8 val. vakare. Trečiadien. ir penktadien. 1 val. p. p. Šeštadien. ir ryto iki 3 val. p. p.
Ofiso tel. RE 7-1768
Rez. tel. 239-2915

DR. MARIJA LINAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGAS
2817 West 71st Street
Telefonas: RELiance 5-3545
(Ofiso ir rezidencijos)
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. PR 8-7773; Rez. PR 8-4729
DR. A. MACIONAS
CHIRURGAS
2858 West 63rd Street
Valandos: pirmadien. ketv. 5-8 val. antradien. ir penkt. 1-4 val. Pirmadien. tik susitarus

Ofiso HE 4-1818. Rez. PR 8-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ VIDAUS LIGOS
2454 West 71st Street
(71-oje ir Campbell Ave. kampas)
Val. kasdien 9-11 ryto ir 4-8 v. v. Šeštadien. 12-3 v. v.

ASSOCIATE OPTOMETRIST
(Lietuvių kalba)
DR. FRANK PLECKAS, OPI
3424 W. 63rd St. GR 6-7044
(Klėtinis akis, optika, akinius ir t. t.)
Val.: 9:30-12:30 ir 1:30-3:30
Kitom valandom susitarus
Uždaryta antradien. ir trečiadien.

DR. A. PUSTELNIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. VIDAUS LIGOS
Tel. ofiso PR 6-7800; Namu 925-768
6159 South Damen Avenue
Valandos: 9-12 val. p. p. Mėkynus trečiadien.

Tel. 422-2660
DR. E. RINGUS
RENTGENOLOGAS
9760 S. Kedzie Ave.
Val. pirmadien. antradien. ketvirtadien. ir penktadien. 8 v. r. iki 9 v. v. Trečiadien. ir Šeštadien. 8 v. r. iki 8 v. v. popiet.

DR. ZIGMUNDAS RUDAITIS
SPEC. ORTHOPEDIOS LIGOS
2745 West 69th Street
Prieš 8v. Križaičių ligoninė
VAL.: pirmadien. antradien. ketv. penkt. nuo 9 iki 11 v. ryto ir nuo 6-8 v. v. Šeštadien. nuo 2-4. Trečiadieniais ir kitu laiku susitarus telefonu.
Telef. REPUBLIC 7-2290

DR. LEONAS SEIBUTIS
INSTR. PŪSLIS IR PROSTATŲ CHIRURGIJA
Ofisas 2454 West 71st St.
Val. antradien. nuo 2-5 popiet. ketvirtadien. nuo 6-8 val.
Ofiso telef. 776-2880
Rez. telef. PR 9-6730

DR. ALDONA ŠIMKUS
AKUŠERIJĄ IR CHIRURGIJĄ
PRITAIKO AKINIUS
15542 S. Cicero, Oak Forest, Ill.
Kabineto tel. 687-3030
Namu tel. 899-1071
Vitalai pagal susitarimą

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. RELiance 5-4410
Rez. tel. GRowehill 6-0617
Valandos: pirm. ir ketv. nuo 12 iki 2 v. p. p. ir nuo 7 iki 8 v. v.; antr. ir penkt. nuo 12 iki 2 v. p. p. ir vakarais pagal susitarimą.

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 W. 71st Street
Telefonas 925-8296
Valandos: 2-8 v. v. penktadien. 10-12 v. r. 2-8 val. vak. Šešt. 1-4 v. vak. Sekmd. ir trečiadien. — uždaryta.
Rez. tel. WA 5-3099.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
BENDRA PRAKTIKA IR MOTERŲ LIGOS
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PROspect 8-1223
Ofiso val.: Pirm. antr. trečiadien. ir penkt. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8 v. v. Šeštadien. 2-4 v. popiet. ir kitu laiku — pagal susitarimą.

Of. tel. HE 4-2125. Namu GI 6-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Prilminėja ligonius tik susitarus.
Val.: 2-4 p. p. ir 6-8 v. v. vak. Trečiadien. uždaryta

Telefonas — GRowehill 6-2882
DR. A. VALIS-LABOKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGAS
2524 West 69th Street
Valandos: 1 iki 4 ir 6 iki 8 v. vak. Šeštadieniais 1 iki 4 val. Trečiadien. uždaryta

Tel. PROspect 6-9400
DR. ONA VASKEVICIUS
(VASKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
6648 S. Albany Ave.
Val. pirm. antradien. ketv. 8-8 v. vak.; penkt. ir Šeštadien. 2-4 popiet. Kitu laiku pagal susitarimą

Tel. ofiso PR 6-6446, rez. HE 4-2150
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
8107 West 71st Street
Val.: 2 iki 4 v. p. p. ir 7 iki 8 v. v. Trečiadien. ir Šeštadien. pagal susitarimą

Ofiso tel. 767-2141. Namu 658-4864
DR. PETRAS ZLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6449 So. Pulaski Road
Val. pirmadien. antradien. penktadien. 8 v. r. ketv. 6-8 v. v. Šeštadieniais 12-3 v. v.

O čia pavasario dvelksmas jau keliai nuo šakelių sniega...

Nuotrauka Vytauto Maželio

DARBAI IR NUOTAIKOS VILNIUJE

1918 metų veiklos atsiminimai

M. KRUPAVICIUS

Gyvenau Odų skersgatvyje. Namų numerio neprisimenu. Savininkai: senbernis Mykolas ir dvi sėmėgės seserys. Tik atvykęs į Vilnių ir paleistas iš vadinamo karantino, pas juos apsigyvenau. Butas — Vilniaus masto: aštuoni dideli kambariai. Baldelio jo kio. Bet ir nuomos jokios: "Gyvenk, kad kiti blogesni buto neužimtų," — tokiais žodžiais mane priėmė tie sulenkę lietuviai. Ir gyvenau. Nuomos, kad ir neretų, nebūčiau mokėjęs, nes neturėjau kuo mokėti. Bet atsimo-kėdavau bent dalinai kuo kitu: dažnai važinėdamas po Lietuvą, atgabendavau jiems tai duonos kepalėlių, tai lašinių gabalą, tai keletą kiaušinių. O tai anais laikais buvo labai brangi dovana. Vilniuje buvo formalus badas. Žmonės ieškojo duonos su krepšiais net toli Lietuvos gilumoje — Ukmėgės, Utenos ir kitų kraštų apylinkėse. Žandarai juos gaudydavo kaip kontrabandininkus. Žmonės ne tik tino iš bado, bet ir mirdavo gatvėse.

Valgydavau kažkokio lietuviškoje valgyklėlėje. Visas valgio pagrindas buvo žolės. Sumanioji šeiminkė iš žolių sugebėdavo net kotletų padaryti. Bet žolės žmogui nedidelė parama. Po kelių mėnesių tokio maisto vėjas mane kaip smilgą siūbavo. Parsivežtų iš kelionių po Lietuvą dovanų padalindavau Lazdynų Pelėdai ir savo bendrabučio kaimynams, kurių turėjau jau pilnus aštuonis kambarius. Tada būdavo šventė. Ir užsimiršdavome bent trumpam, kad gyvename badmetyje. Vieną kartą iš Tverų parvežiau savo simpatینگam šeiminkui Mykolui garsaus Tverų milieio drabužiu. Nudžiugo, lyg būtų kitas namas gavęs. Buvo nuplyšęs tiek, kad gėdinosi ir gatvę išeiti. Įduodamas dovaną paklausiau, ar jis panorės lietuvišku milu dengti savo lenkišką kūną? Jis sušuko: "Kunige, taigi aš pats esu lietuvis, tik lietuviškai nekalbu!" Žemaitišką milu atveždžiau į lietuvišką kelią, nors, kaip teko patirti, tas milinis krikštas tesėjo neilgam. Mano Mykolas, geresnėse sąlygose atsigavęs, neprisiminė man pasakytų žodžių, kad jis esąs lietuvis.

Tuo tarpu iš visų Rusijos kam-pų plaukė tremtiniai atgal į savo apleistą tėvynę. O iš Lietuvos inteligentija traukė į Vilnių: tai žinių gauti, tai darbo ieškoti, tai pasiūlydami savo jėgas Lietuvos atstatymo ir gynimo darbui.

Buvau lyg dvarininkas: aštuoni didžiuliai kambariai — ne juokai. Tad sutikdamas tokių bežemių Vilniaus gatvėse, kviečiau pas save, tačiau su viena sąlyga, kad atsineštų šiaudų, nes ir aš, dvarininkas, taip pat gulėjau ant šiaudų, neturėdamas nei pagalvės, nei antklodės. Tie bežemiai greit pasijuto lyg namuos ir dažnai, net manęs nesiklausdami, parsivesdavo savo senų pažįstamų. Susidarė savotiškas "kolchozas". Didžiulis butas prigūžėjo gyventojų daugiau, negu reikia. Visokių jų būta: ir karininkas, ir pagyvenęs intelektualas akademikas, ir Rusijos universiteto studentas, ir Voronežo gimnazijos mano mokiny, ir kunigas, jų tarpe ir kunigas Tumas-Vaižgantas. Tikra Zaporozė. Niekas mums aslos nešlavė, niekas kovų neklejo, nes pašluoti ir nebuvo įmanoma: visi kambariai buvo virte šalinėmis — vjstur pilna šiaudų, o naktį juose pilna žmonių. Nuo ryto iki vakaro visi išvaikščiodavo savais reikalais. Butas tada ilsėdavo. Vakare vėl butas užėmė kaip avily bitės: dalinimasis įspūdžiais, vis juokai, diskusijos, ginčai — pilnas gyvenimas. Mano gyventojų tarpe buvo visokių politinių žmonių. Kai šie klausimai kildavo, įniamiai net savo šeiminko nepagerbdavo: kirtomės kaip lygūs su lygiais. Ypatin

gai karšti ginčai būdavo su Vaižgantu. Vaižgantas buvo kunigas. Ir geras kunigas. Bet teologija ir kanoniškoji teisė jo buvo senokai pamiršta. Jis susikūrė savo teologiją. Svarstant čia Lietuvos sutvarkymo planus, Vaižgantas pasisakydavo už civilinę santuoką, ne tik bažnytinių žemių, bet ir visų trobesių ir net bažnyčių nusavinimą ir t. t. Su tokia teologija, aišku, nesutikau ne tik aš, bet ir tie mano gyventojai, kurie ne tik iš metrikų buvo katalikai. Jų tarpe prisimenu P. V. Raulinaitį — vėliau advokatą ir profesorių.

Jau tuo metu mano kolchozas pradėjo po truputį ir lūgti. Aš jau buvau išsigijęs lova. Išigijo ją ir keli kiti mano gyventojai. Susidėjė bendromis jėgomis nupirko me kažkur surastą virdulį. Tad pusryčius ir vakariene turėjome savo. Netrukus gavome ir šeiminkę: tai Marytė Ambraziejūtė, vienintelė moteris įnamė, kurią jau esu minėjęs ankščiau, ji buvo mano redaguojamo laikraščio "Laisvoji Lietuva" redaktorė — pavaduotoja. Ją apgyvendiname atskirame, su atskiru įėjimu kambarėlyje, o už tai ji turėjo atidirti visam kolchozui. Darbas buvo nedidelis: rytą ir vakarą pagirdyti visus gyventojus arbata. Bet ji, kaip moteris, susirado ir daugiau darbo. Ji pradėjo tvarkyti ir mūsų lovas: vis vien, ar ji būtų šiaudų pavidalo, ar tikros lovos. Atsiradus šeiminkinei, ir kambariai prarado šalinį išvaizdą.

Prie vakarinės arbatos ir kilda vo ankščiau minėtos įvairios klausimais diskusijos. Jos dažnai užsitedavo ligi vėlyvos nakties. Karščiausiai ginčijosi ir gynė savo pozicijas Vaižgantas. Bet jis pir mutinis iš visų ir kapituliudavo: "Vyrai, nuo tų ginčų jau slogą gavau. Užteks. Daugiau nebesiginčysiu. Gal jūs ir geresni už mane teologai, bet aš vis tiek pasilieku prie savo nuomonės." Bet ki aš vakarą, susėdus prie šnypščiančio virdulio, ne kas kitas, bet tas pats Vaižgantas, kuris tik vakar dieną buvo pasižadėjęs daugiau nebesiginčyti, vėl tą ar kitą vakarykščių ginčų dalyvį užkabindavo, ir vėl prasidėdavo nauji ginčai — tokie pat karšti, tokie pat ilgi, kaip ir kitomis dienomis. Juos baigdavo vėl Tumas, pareikšdamas, kad jau gavęs slogą ir daugiau nebesiginčysiąs. Kas gi? Jaunystė! Nors visi išvargę, bet ir užsidegę.

Mano kolchozas buvo kalvė. Joje kalėme būsimą Lietuvos tvarką. Pirmasis bene metė mūsų kolchozą Tumas Vaižgantas: gavo kažkur atskirą kambarį. Pradėjo po truputį skirstyti ir kiti gyven tojai. Bet jų dar ilgai pasiliko pakankamai. Du kambarius ištuštinom, nes atsirado kitas reikalas jiems panaudoti: susirinkimai ir posėdžiai. Mano patalpos tiems uždaviniais tiko geriau, negu kitur, nes pirmiausia buvo erdvesnės, antra, nesišvaistė pašalinių žmonių. Galima buvo slapta klausimai svarstyti.

Tokie susirinkimai ir posėdžiai buvo kasdieninė duona. Čia buvo sprendžiami dažniausiai bendro valstybinio pobūdžio klausimai ir reikalai. Krikščionių demokratų reikalus aptarnaudavo "Tėvynės Sargo" patalpos, kuriose buvo galima sušaukti ir didesni susirinkimai.

Mano buto "salės" tarnavo ne mokamai visokios rūšies ir visokių žmonių susirinkimams, by tik jie lietė Lietuvos reikalus. Ir kas jose neposėdžiavo? Šiandien man pačiam būtų idomu pasiskaityti apie tų susirinkimų dalyvius, tikslus ir sprendimus. Vokiečių o kupacijos metu Vilniaus miesto policijoje tarnavo Liudas Gira. Mums, lietuviams, tai turėjo nemažą reikšmės ir naudos. Mums palankesnių vokiečių dėka Gira buvo pakeltas į kažkokios rūšies

Pirmieji nepriklausomos Lietuvos kariai savanoriai 1919 metais, pasirengę susitikti Lietuvon besiveržiančius rusus - bolševikus.

(Pasaulio liet. archyvas)

Belaisviai rusai - bolševikai 1919 metų laisvės kovose paimti mūsų kariuomenės.

(Br. Kvickio archyvas)

policijos viršininkus. Tad jis, užfimdamas tokią vietą, turėdamas daug pažinčių vokiečių tarpe, ne tik policijoje, bet ir už policijos ribų, sužinodavo tokių faktų, kurie skaudžiai paliešdavo Lietuvos interesus. Kaip pavyzdį priminsiu civilverwaltungo planavimą Lietuvą apsidinti vokiečiais kolnistais. Gira šį faktą sužinojo iš Lietuvos nepriklausomybės pradžioje visiems žinomo mažlietuvių Jurgio Aukštuolaičio, iš kurio vėliau pradėjau gauti visą eilę labai svarbių ir įdomių, Lietuvos ateitį liečiančių vokiečių dokumentų, kuriuos jis išvogdavo iš internybos, vietos civilverwaltungo. Tarp kitko buvo gautas ir vokiečių Lietuvos kolonizavimo planas. Beveik visi nuo 15-20 ha ūkiai popierių buvo išparceliuoti vokiečiams. Išparceliavimas buvo vardinis, pvz. Jono ūkis iš X kaimo ir apskrities buvo numatytas išdalinti tam tikram skaičiui

vokiečių, kurių vardai ir pavardės, šeimos narių skaičius ir kilmės vieta buvo jau plane nurodyta. Įvykdžius tą planą, Lietuva jau būtų nustojusi būti Lietuva, o tapusi "Litauen", kaip Deut-schlando neatskiriama dalis. Jurgis Aukštuolaitis nemaža yra tuo būdu pasitarnavęs žengiančiai ir savarankiškai gyvenimą Lietuvai. Gaila, kad vėliau jis nuėjo šunkeliais, padėdamas Lietuvos priešams griauti Lietuvos užsimojimus žengti į nepriklausomą gyvenimą. Šitie visi klausimai buvo gyldenami mano "salėje" vykusiuose įvairiaspalvių žmonių susirinkimuose. Čia buvo aptariamai būdai, kaip gintis nuo parengto vokiečių mirtino smūgio Lietuvai.

Kalbamuojų metu labai aktualia tema buvo Lietuvos kariuomenės klausimas: kurti ją ar nekuriti? Voldemaras dar prieš pirmos vyriausybės sudarymą ir sudaręs

tą vyriausybę buvo Lietuvos kariuomenės kūrimo priešininkas. Jo išmanymu, pakaks paskelbti Lietuvą neutralia valstybe, ir tuo pačiu ji bus išgelbėta nuo visokių pavojų iš kaimynų pusės. Neutralitetas, Voldemaro teigimu,

žmonės iš Rusijos tremties būtu turėsiąs atstoti Lietuvos kariuomenę. Prie Lietuvos gynimo nuo priešų šalia neutraliteto, girdi, prisidės dar tos spygliuotų vielų tvoros, kurios iš visų pusių supo Vilnių. Voldemaro teorijos nesugriovė ir tas faktas, kada pirmasis Lietuvos finansų ministeris Martynas Yčas tas vielų tvoras pardavė kažkuriam Vilniaus pirklui ir tą pinigų sumą, kuri buvo gauta už parduotas vielas, užregistravo Valstybės ižde kaip pirmą lietuviško iždo pajamą. Voldemaro teigimu, pakako turėti tik kariuomenės vadovybę. Atsiradus reikalui, kareivius nesunkiai mobilizuoti ir pastatyti į reikią frontą. Tapęs pirmuoju ministeriu pirm., Lietuvos kariuomenės organizavimą pavedė rusui generolui Kondratavičiui. Minimas Kondratavičius tą vadovybę suorganizavo. Buvo numatytas vyriausias kariuomenės štabas su artilerijos, kavalerijos, pės-tininkų ir net aviacijos skyriais. Turėjome pilnam sąstatai numatytą štabą su skyriais ir po-skyriais, intendantūrą ir visa, kas buvo reikalinga neturimai kariuomenei vadovauti.

Be pirmiausia šita Lietuvos kariuomenės vadovybė buvo tokia pat rusiška, kaip ir pats Kondratavičius. Ja niekas nepasitikėjo: i-

tarė ją esant caro laikų Petrapli-lio štabo skyriumi, nes joje visas vietas užėmė suirusios Rusijos mi-nėto štabo rusai nariai. Tas fak-tas kėlė daug ir nerimo ir bai-mės lietuviuose.

Žmonės iš Rusijos tremties būtu turėsiąs atstoti Lietuvos kariuomenę. Prie Lietuvos gynimo nuo priešų šalia neutraliteto, girdi, prisidės dar tos spygliuotų vielų tvoros, kurios iš visų pusių supo Vilnių. Voldemaro teorijos nesugriovė ir tas faktas, kada pirmasis Lietuvos finansų ministeris Martynas Yčas tas vielų tvoras pardavė kažkuriam Vilniaus pirklui ir tą pinigų sumą, kuri buvo gauta už parduotas vielas, užregistravo Valstybės ižde kaip pirmą lietuviško iždo pajamą. Voldemaro teigimu, pakako turėti tik kariuomenės vadovybę. Atsiradus reikalui, kareivius nesunkiai mobilizuoti ir pastatyti į reikią frontą. Tapęs pirmuoju ministeriu pirm., Lietuvos kariuomenės organizavimą pavedė rusui generolui Kondratavičiui. Minimas Kondratavičius tą vadovybę suorganizavo. Buvo numatytas vyriausias kariuomenės štabas su artilerijos, kavalerijos, pės-tininkų ir net aviacijos skyriais. Turėjome pilnam sąstatai numatytą štabą su skyriais ir po-skyriais, intendantūrą ir visa, kas buvo reikalinga neturimai kariuomenei vadovauti.

Be pirmiausia šita Lietuvos kariuomenės vadovybė buvo tokia pat rusiška, kaip ir pats Kondratavičius. Ja niekas nepasitikėjo: i-

tarė ją esant caro laikų Petrapli-lio štabo skyriumi, nes joje visas vietas užėmė suirusios Rusijos mi-nėto štabo rusai nariai. Tas fak-tas kėlė daug ir nerimo ir bai-mės lietuviuose.

Žmonės iš Rusijos tremties būtu turėsiąs atstoti Lietuvos kariuomenę. Prie Lietuvos gynimo nuo priešų šalia neutraliteto, girdi, prisidės dar tos spygliuotų vielų tvoros, kurios iš visų pusių supo Vilnių. Voldemaro teorijos nesugriovė ir tas faktas, kada pirmasis Lietuvos finansų ministeris Martynas Yčas tas vielų tvoras pardavė kažkuriam Vilniaus pirklui ir tą pinigų sumą, kuri buvo gauta už parduotas vielas, užregistravo Valstybės ižde kaip pirmą lietuviško iždo pajamą. Voldemaro teigimu, pakako turėti tik kariuomenės vadovybę. Atsiradus reikalui, kareivius nesunkiai mobilizuoti ir pastatyti į reikią frontą. Tapęs pirmuoju ministeriu pirm., Lietuvos kariuomenės organizavimą pavedė rusui generolui Kondratavičiui. Minimas Kondratavičius tą vadovybę suorganizavo. Buvo numatytas vyriausias kariuomenės štabas su artilerijos, kavalerijos, pės-tininkų ir net aviacijos skyriais. Turėjome pilnam sąstatai numatytą štabą su skyriais ir po-skyriais, intendantūrą ir visa, kas buvo reikalinga neturimai kariuomenei vadovauti.

Be pirmiausia šita Lietuvos kariuomenės vadovybė buvo tokia pat rusiška, kaip ir pats Kondratavičius. Ja niekas nepasitikėjo: i-

TURTAS 90 MILIJONŲ

Chicago Savings

and Loan Association
John Pakel, Sr., President and
Chairman of the Board

LAKŠTŲ TAUPYMO SĄSKAITOS

Chicago Savings Jums siūlo šešių mėnesių taupymo lakštus, už kuriuos pelnysite 5 1/4%. Lakštai išduodami tūkstantinėmis minimumas yra \$8,000.00. Nuosimčiai mokami kas šeši mėnesiai nuo išdavimo datos. Lakštų sąskaitos yra apdraustos F.S.L.I.C.

TAUPYMO KNYGUČIŲ SĄSKAITOS

Chicago Savings tebemoka už knygutėse žymimas santaupas aukščiausius nuosimčius, kokie kad yra leidžiami pagal Federalinės valdžios taisykles. Sudėtiniai nuosimčiai apskaičiuojami kiekvieną pusmetį.

DAUGIAU TAUPYSITE... DAUGIAU PELNYSITE.

Chicago Savings and Loan Assn.

6245 SO. WESTERN AVE.

TEL. GROVEHILL 6-7575

JAU DVYLIKA METŲ VEIKIA LIETUVIŲ BERNIUKŲ MOKYKLĄ — ŠV. ANTONO GIMNAZIJA Kennebunkport, Maine, SU VISOM AMERIKOS GIMNAZIJŲ TEISEM.

Išeinamas pilnas į kolegijas paruošiamųjų gimnazijų kursas. Oficialiai dėstoma lietuvių kalba (po 4 val. savaitėje, 4 grupės).

Veikia jaunimo organizacijos, puoselėjami sportai, duodama lietuviška gyvenimo orientacija. Pati gimnazija padeda mokiniams įstoti į kolegijas.

Dėsto 20 mokytojų bei instruktorių. Atlyginimas visiems prieinamas. Atsižvelgiama į kiekvienos šeimos padėtį. Registruokite mokinius 1968 - 1969 m. Priimami mokiniai, baigę 8 skyrius.

Informaciją ir kitais reikalais rašykite:
Rev. Rector
St. Anthony High School
Kennebunkport, Maine 04046

Kas tik turi gerą skonį,
viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMA!

FURNITURE CENTER, INC.

MARQUETTE PK., 6211 S. Western, PR 8-5875

Vedėjas — J. LIEPONIS

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30 val. kitomis dienomis nuo 9 val. iki 6 val. vakaro.

Sekmadieniais atdara nuo 12 iki 5 val. popiet

Elena Kepalaite Galva (bronzos)

"Geriausiai atsakys mano šokis"

Pirmoji pažintis su šokėja - skulptore Elena Kepalaite

I mūsų, Chicago lietuvų visuomenės, tarp netrukus įžengs mums dar nepažįstama menininkė: kita šeštadienį, kovo 9 d., "Laiskų Lietuviams" tradiciniame parengime Jaunimo centre pirmą kartą Chicago scenoje pasirodys išraiškos šokio menininkė Elena Kepalaite. Šalia išraiškos šokio Elena kultivuoja ir kitą meno šaką — skulptūrą.

Kuo labiau susipažįstama su pačiu menininku kaip asmeniu, tuo tiksliau ir artimiau galima įsijausti į jo kūrybinius polėkius. Geriausiai su savim supažindinti gali pats asmuo. Todėl, Elena Kepalaite pakvietę į Chicago, panorau jai suteikti progą pasisakyti apie ją pačią, apie josios pamėgtas meno sritis bei jų tarpusavį ryšį. Josios atsakymai į mano klausimus buvo trumpi, lakoniški. Tačiau ir jie kalba... Kalba gal net daugiau, negu ilga žodžių vartinė...

— Kada, kaip ir kodėl išraiškos šokio menas Jūs patraukė?

— Klasikinio baletu pradėjau

mokyti Vilniuje, o tik vėliau Vakarų Vokietijoje pasukau išraiškos šokio kryptimi. Moderniame šokyje žmogus turi kur kas daugiau galimybių savo individualumui pasireikšti.

Elena Kepalaite išraiškos šokyje.

— Kaip apibūdintumėte išraiškos šokio meną bei jo savitumus kitų menų tarpe?

— Klausimas labai platus ir jį geriausiai atsakys mano šokis.

— Kas Jus paskatino nepasitenkinti viena meno šaka — išraiškos šokiu ir kodėl apsisprendė ieškoti savo kūrybinio išsiskyrimo kitame mene — skulptūroje?

— Žmogus yra kūrėjas, ieškas naujų kelių ir būdų save išreikšti.

— Kokius skirtumus randate išraiškos šokio ir skulptūros kūrybinių "išsiskyrimų"?

— Skulptūra yra artimiausia šokiui... Skulptūra yra sustingęs šokis.

— Kokie yra didžiausi Jūsų laimėjimai tiek išraiškos šokyje, tiek skulptūroje?

— Tie laimėjimai tikrai yra kuklūs.

Elenai Kepalaitei nutylint apie savuosius laimėjimus, norėjusi prijungti čia trumpą pastabą. Šių metų pradžioje josios vieną bronzos skulptūrą "Kūrimas" už 1,500 dolerių įsigijo seniausios meno muziejus Amerikoje, Pennsylvania Academy of Fine Arts. Tai bene didžiausias josios laimėjimas skulptūroje. Australijos, Kanados ir JAV scenose, kur ji pasirodė išraiškos šokiu, ji pelnė daug palankių įvertinimų, kaip, pavyzdžiui, "didžiai talentinga šokėja", "jos technika — stipri, jos šokyje — žėrėjimas ir šiluma", "ji turi savybes šokėjos, pasižyminčios išraiška bei apimtimi".

Su įdomiu asmeniu užmezgus pirmąją pažintį, kyla noras dar plačiau ir dar giliau jį pažinti. Elena Kepalaite — toji ir "sustingusio šokio", ir judesiais pulsuojančio modernaus išraiškos šokio menininkė — mums kelia vis didėjantį susidomėjimą. Ko ji apie save dar ne-

Akylumo tautiniams rūbams, šokių šventei ruošiantis

(Atkelta iš 3 psl.)

aiškiai išskiriantis iš kitų tautų, šventei rengti komitetas turi išleisti bendraštį, ne pageidaujantį, bet apsirėngimą nustatantį. Kas iš naujų šokių negalėtų tautinių drabužių įsitaistyti, teįtaiso jiems koks nors geras rėmėjas, organizacija, pats šventei rengti komitetas... iš šventės buvusio ir būsimo pelno. Žinai, kad II-ji šokių šventė uždirbo grynais apie 10,000 dol. Šioji uždirbs dar daugiau. Uždirbantieji pirmiausia turėtų savo srities reikalus aprūpinti, o kas liks — kitiems.

Visuotiniu atžvilgiu vieno

pasakė savo žodžiais, ji pasakys savo šokiu... Juk tam ji ir pasirinko išraiškos šokį — atskleisti savo individualumui.

Kęstutis Trimakas, SJ

kito neprisiderinusio dalyvio geriau atsisakyti, negu jam leisti subraižyti kristalą nors ir "spalvingiausiu" savo kitiškumu. Tokio privataus, pagal savo skonį kitiškumo nedaug ir reikia viešam, atstovaujančiam tautai junginiui sugadinti, rimčiausią akimirka sukelti net juoko.

Jeigu pesimistams, ramiai plaukiantiems pasroviui, vis tiek, kaip, kada, kur ir kokiame mastu reiškiamės patys ir rodome savo tautą kitiems, tai ne vis tiek neramiems optimistams, lygiuojantiems aukštyn. Tad išnaudokim tokią progą daugiau, negu šimtu procentų! Ir visa padarę, kas mūsų jėgomis įmanoma padaryti, nebijokime — nei tobulumo nepasiekime, nei lietuviškumo per daug nebus!

Žinau, kad užsirašiusio šokio III-je tautinių šokių šventėje jaunimo nesutalpina grindų plotas. Reikia, kad nesutalpintų kėdės atėjusiųjų to jaunimo pamatyti ir kad jie skirstytųsi dvasioje atsigaivinę.

● "Vagos" leidykla Vilniuje išleido dail. Viktoro Vizgirdos kūrinių aplanką — 17 tapybos reprodukcijų, atrinktų iš 1966 metais Vilniuje surengtos prieš-

karinių V. Vizgirdos kūrinių parodos. Aplankė įdėtas ir P. Svičilenės straipsnis apie Vizgirdos tapybą, penkiomis kalbomis.

Automobilio nelaimės atveju skambinkite

(In case of accident, call)

COUNTRY AUTO REBUILDERS

GR 6-7777 24 hour towing service

Karosijos taisymas, stabdžiai, motorai, tepimas ir anulks pataisymai

FRONT WHEEL ALIGNMENT — WHEEL BALANCING BODY AND FENDER WORK PAINTING. MECHANICAL REPAIR

2423 W. 59th St., Chicago, Ill., 60629

Savininkas — MIKAS ČESAS

PRALEISKITE ATOSTOGAS EUROPOJE!

★

AMERICAN TRAVEL SERVICE, vadovaujama keliauninko Walter Rask, šią vasarą ruošia net tris 21-dienos ekskursijas į Europą. Pirmą grupę išvyksta gegužės 27-tą; antra liepos 15-tą; trečia rugpjūčio 22-rą. Norintiems aplankyti artimuosius Lietuvoje arba Lenkijoje, p. Rask Rasčiauskas sudarė galimybes tai įvykdyti prieinamiausiomis sąlygomis. Tuo pačiu skridimu, be Lietuvos ir Lenkijos galėsite praleisti 5 dienas bet kurioje Vakarų Europos valstybėje.

Walter Rask-Rasčiauskas

Kelionė vadovaus pats AMERICAN TRAVEL SERVICE bendrovės prezidentas WALTER RASK, kuris turi nepaprastai daug patirtimo grupiniams išvažiavimams tvarkyti. Vėtos ribotos. Prašom pagedaujančius prisijungti prie vienos šių ekskursijų, nedelsiant užsiregistruoti arba pasinformuoti pas p. Rask-Rasčiauską telefonu 238-9787, arba atvykstant į įstaigą — 9727 S. Western Avenue.

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais įstaiga atdara iki 9 val. vakaro. Kitomis dienomis iki 5-kių arba pagal susitarimą.

HIGH RATES

4.75%

per annum on regular savings

5.25%

per annum on investment bonus

Savings Insured to \$15,000.00

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4071 Archer Avenue, Chicago, Illinois 60632

FRANK'S TV and RADIO, INC.

3240 SO. HALSTED STREET Tel. — CA 5-7252
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS, RADIO, STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS. TAIPGI ORO VESINTUVAI IR SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

SKIP'S Self Service LIQUOR STORE

5515 S. DAMEN AVE. ALL PHONES WA 5-8202

FEBRUARY-VAS. 29 ir MARCH-KOVO 1 ir 2 D.D.

DU JARDIN V.S.O.P. Imported	
GERMAN BRANDY	Fifth \$5.49
MOUQUIN IMPORTED 10 year old	
BRANDY	Fifth \$3.79
BISQUIT THREE STAR COGNAC	Fifth \$5.29
GRAIN ALCOHOL 190 Proof U.S.P	Fifth \$4.89
CINZANO VERMOUTH Imported	
Dry or Sweet	Quart \$1.89
IMPORTED YUGOSLAVIAN PEAR	
KRUSKOVAC LIQUEUR	Fifth \$4.19
ST. CROIX IMPORTED Lite or Dark	
Rum	Fifth \$2.98
ALEXIS LICHINE 1962 Vintage	
Chateau Timberlay WINE	Fifth \$1.69
ROYAL CANADIAN, 6 yr. old 86 Proof	
Imported CANADIAN WHISKY	Fifth \$4.79
AUGSBURGER Bavarian Flavor BEER	
Case of 24—12 oz. Throw away bottles	Case \$4.59

Tik per Angliją.... Pigiau, greičiau, geriau, galima pasiųsti dovanų siuntinėlius savo artimiesiems Lietuvoje.

Artėjant vasarai, dabar jau pats laikas pagalvoti kokį dovanų siuntinėlių sudaryti ir pasiųsti savo giminėms. Žemiau siūlome du specialiai paruoštus, praktiškus ir labai naudingus siuntinius.

Vasarinis 1968.1.

Gėlėto, nepermatomo, storo nailono medžiaga dėl 4 suknelių, 3½ jardo vilnonės angliskos labai geros vyriškai eilutei medžiagos, 3½ jardo, vilnonės angliskos moteriškai eilutei medžiagos, 1 tere-lyno bliuskutė, 1 vyriški nailoniniai marškiniai, 2 p. vyriškų arba moteriškų geriausios rūšies nailoninių kojinių.

\$75.00

Vasarinis 1968.2.

Pavasarniam arba vasariniam paltui vilnonė medžiaga, 3½ jardo vilnonės angliskos pulkios eilutei medžiagos, stora nepermatomo nailono medžiaga dėl dviejų suknelių, 1 žilkinė skarelė, 1 vyriški nailoniniai labai geros rūšies marškiniai, 1 sv. šokolodinių saldinių, vyriškas arba moteriškas nailoninis lietpaltis.

\$75.00

Taip pat, į betkurį siuntinį galima dadėti žemiau išvardintus dalykus, kurie yra visada naudingi ir laukiami Lietuvoje. Vilnonė skarelė. \$4.00, nailoninis itališkas lietpaltis \$10.00., vyriški arba moteriški megstukai \$12.00., nailoniniai marškiniai vyriški \$7.00. Vyriškos arba moteriškos nailoninės arba vilnonės kojinės \$2.00.

BALTIC STORES, LTD.

(Z. JURAS)

421 Hackney Rd., London, E. 2. England
TELEF. — SHO 8734.

Su malonumu priimame ir užsakymus, kuriuos pats siuntėjas pasirenka iš kainoraščio arba užsako kas Jam patinka. Taip pat, persiunčiame ir Jūsų pačių supirktus siuntinius.

Mūsų sąskaitos duoda teisę į Income Tax sumažinimą, jei siuntiniai yra siunčiami šeimai.

Norėdami geriau aptarnauti mūsų gausius klientus, perėmėme dar vieną restoraną Oak Lawn mieste. Galite būti užtikrinti, kad turėsite skanūs valgius, skubų patarnavimą, kaip ir mūsų pirmame restorane. Kviečiame ir lauksime jūsų atsilankant.

Kilty's Restaurant

4545 West 95th Street, Oak Lawn, Illinois

(2 blocai į rytus nuo Cicero Avenue)

Telef. — GARDen 4-5800

Jauki atmosfera — skanūs valgiai — skubus patarnavimas

VESTUVĖMS IR BANKETAMS YRA PRIVATOS KAMBARIAI NUO 10 IKI 800 ASMENŲ.

Atdara kasdien nuo 8:30 val. ryto. Sekmad. ir šventad. nuo 1:00 val. popiet.

Artesian Restaurant

2432 West 63rd Street (63rd & Artesian)

• Skanūs valgiai

• Geras patarnavimas
• Puiki atmosfera

PIETŲ

\$1.65 IR \$2.25

JOKIO LAUKIMO — GREITAS PATARNAVIMAS

TALPA — 350 SĖDIMŲ VIETŲ.

Rezervacijoms skambinkite — 436-4622

Atdara sekmad ir ketvirtad. 6 v. ryto iki 1 val. ryto. Penktad. ir šeštadieniais iki 5 val. ryto.

NAUJI LEIDINIAI

• **AIDAI**, 1968 m. sausio mėn., Nr. 1. Mėnesinis kultūros žurnalas. Redaguoja dr. Juozas Girnius, 27 Juliette st., Boston, Mass. 02122. Leidžia tėvai pranciškonai. Administracijos adresas: 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N. Y. 11221. Metinė prenumerata \$7.00.

Naujų metų nauji „Aidai“ šį kartą pasipuošė naujais viršelio ir pirmojo puslapio antraštiniais piešiniais ir apžvalginės dalies skyrių pradinėmis vinjetėmis. Visi šie piešiniai daryti dail. V. K. Jonyno. Po eilės metų šių įrašų pakeitimas žurnalą akiai taipgi labai pastebimai atšviežina.

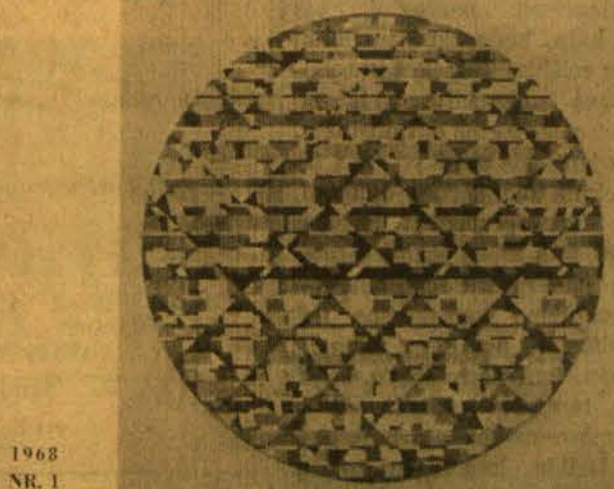
Šio numerio pirmajame medžiagos plane iškyla prof. dr. Antano Maceinos pavardė. Pirmiausia, minint Maceinos 60 metų sukaktį, apie jį, kaip mokslininką, ir apie jo keliamą idėjų įvairumą rašo Andrius Baltinis. O toliau pradeda spausdinti, matyt, kiek ilgesnis, viename numeryje netelpantis paties A. Maceinos straipsnis „Krikščionybė ir filosofija“. Visą virtinę metų A. Maceinai giliau įsitraukus į profesoriaus darbą vokiečių universitetuose, jo straipsnių lietuviškuosius leidinius buvo labai pasigesta. Tačiau pastaruoju metu jo raštų mūsų spaudoje vėl padažnėjo. Šitai labai pradžioje visus, besidominčius mūsų filosofinės minties kultūra ir aplamai kūryba, nesigiekvienas Maceinos darbas taikliai atliepia šių laikų degančias problemas, iškelia naujus jų sprendimus, neįjungiant tačiau visa tai nuo praeities istorinės raidos, nuo neramios dabarties ir nuo žvilgsnio ateitin. Visais šiais ypatumais, atrodo, pasižymės ir šiame numeryje pradėdamas spausdinti A. Maceinos straipsnis.

Apie lituanistinio darbo dirvonus „šiuos Aidus“ rašo Lietuvos kultūros instituto prezidentas dr. J. Balys, konkrečiai akcentuodamas tas sritis, kuriose mums ypač reikėtų pasitempti.

Dariaus Lapinsko „Koralais Mindaugo“ ir „Maro“ spektaklius netrumpu straipsniu vertina Vladas Jakubėnas. Rašantis čia parodo daug kur detalaus muzikinio įžvalgumo, tačiau vietomis ir tam tikro nesupratimo. Pavyzdžiui, jis sako: „Ypatingai iškyla šermenų scena, kur laidojama pirmoji auka; čia nauji ir įdomūs būdai panaudoti lietuviškų raudų motyvai. Numirėlis ant iškeltų rankų išnešamas ir pakabinamas ant kryžiaus: šio fakto simbolika nėra aiški (jeigu jos būtų)“. Tuo tarpu kai „Maro“ jokios, recenzento minimos, šermenų scenos nėra ir ten nėra laidojama kokia nors „pirmoji auka“, bet kunigo vedama miršanti parapija, neša kalnan pastatyti įžadų kryžių, kurį čia vaizduoja kryžmai rankas ištiesęs jaunuolis. Jokio numirėlio čia nenešiojama ir kunigas čia meldžiasi ne prieš pakabinant numirėlį žmogui, bet prieš iškeltą įžadų kryžių. Šitai recenzento buvo nesuprasta, nors net spektaklio programoje buvo aiškiai parašyta: „Žemdirbių parapijos procesija Dievui permaldauti giedodama neša įžadų kryžių, bet procesijai vadovaujantis kunigas miršta kryžiaus papėdėje“.

III Kultūros kongreso darbai ir pasiekimai aptariami ir vertinami gerai paruoštoji, konspektinė, bet ir tai net 7 psl. užklojusioj apžvalgoj. Duodama taipgi 1967 metų mūsų kultūrinio gyvenimo įvykių ir rezultatų aprašas. Skelbiama pluoštas naujų K. Bradūno ir J. Kėkšto eilėraščių. A. B. ir V. Vaitiekūnas kalbasi apie išievyti santykius su tauta, J. K. rašo apie garsėjantį, jauną mūsų pianistą Antaną Smetoną. Išskirtinai pabrėžtinai Dalios Kolbaitės

Aidai

1968
NR. 1

Naujo „Aidų“ numerio viršelis su Kęstučio Zapkaus paveikslu „Rondo Fugue“. Antraštinis žurnalo įrašas pieštas dail. V. K. Jonyno.

straipsnis aipe dail. Kęstučio Zapkaus kūrybą. Aplamai, tai yra toks bene pirmutinis akademinių lygio žodis apie šį jauną ir labai originalų mūsų dailininką. Numeryje Kęstutis Kėblys recenzuoja G. Ivaškienės „Baltąjį Stumbrą“, Z. Mikšys rašo apie lietuvių liaudies meno parodos Californijos universitete katalogą, Vt. Vt. varo R. Skipičio antrąjį atsiminimų knygą, o dr. R. Kriaučiūnas stabtelėja ties W. H. Masters ir V. E. Johnson knyga „Human Sexual Response“.

• **ATEITIS**, 1967 m. Nr. 10. Lietuvių katalikiškojo jaunimo žurnalas. Redaguoja redakcinė komisija. Redakcijos adresas:

Ateitis, 80-23 85th Drive, Wodhagen, N. Y. 11421. Administratorius: Kazys Vainius, 64-09 56th Road, Maspeth, N. Y. 11378. Metinė prenumerata JAV ir Kanadoje \$5.00, susipažinimui prenumerata \$3.00, garbės prenumerata \$10.00, visur kitur laisvajame pasauly \$3.00.

Čia minimas žurnalo sąsiuvinis medžiagos įvairumų, jos spalvotų paskirstymu ir puslapių estetišką sutvarkymu yra tikrai pats geriausias iš visų rytinio pakraščio redakcinio kolektyvo suredaguotųjų. Akin krinta gilesnės minties pasiskaitymas — A. Maceinos straipsnis „Kristus kaip gyvenimo matas“. Spalvingas interview su

dail. Vida Krištolaityte, pajau-rintas dar ir puikiais nuotraukomis. Apsčiai šį kartą paberta ir paties jaunimo kūrybos: Indrės M. Damušytės, R. Bičiūno, Liūdros eilėraščių skaitytojų jau pagauna ir teikia stiprių vilčių atečiai. Pačių jaunusių rašinai „Ateities Spindulių“ skyriuje taipgi džiugiai nuteikia. Nepamirštas ir D. Lapinsko „Maro“ spektaklis, kurį taikliai aptaria Salvinija Gedvilaitė. Šį kartą negalima pasigesti ir naujų knygų guminėjimo: recenzuojama „Krikščionis Gyvenime“ (Mirga Pakalniškytė) ir K. Bradūno „Sonatos ir fugos“ (St. V. Rastons). Neiškritęs ir korespondencijų skyrius.

Aplamai atrodo, kad šiuo pas-taruoju numeriu „Ateitis“ jau yra tapusi tuo, kuo ji pirmoji eilė ir turėtų būti ir kuo ji iš-tisais dešimtmečiais buvo: viso-keriopos jaunųjų kūrybos ska-tintoja.

• **LAIŠKAI LIETUVIAMS**, 1968 m. sausio mėn., Nr. 1. Tėvų jėzuitų leidžiamas religinės ir tautinės kultūros mėnesinis žurnalas. Vyriausiasis redaktorius Kęstutis Trimakas, SJ. Adresas: 2345 West 56th Street, Chicago, Ill. 60636. Prenumerata metams \$4.00.

Žurnalo naujų metų pirmasis numeris truputį kitoniškas. Bet tik gerąja prasme. Pasikeitė viršelio spalva ir kompozicija. Išorinė žurnalo išvaizda tapo kur kas šiltesnė ir įvairesnė. Vidaus puslapių atspalviai ir

1968
Laiškai Lietuviams
Janas „Laiškų Lietuviams“ viršelis su Dagio medžio skulptūra.

popierio rūšis yra net trejopi. Šitai taipgi labai pagyvina visą leidinio estetiškąjį išpūdį. Bet įprastinių ir įvykinių pradžios akcentų, iš ilgesniųjų straipsnių šį kartą paminėtina: anketiniai visos eilės mūsų psichologų ir psichiatrų pasisakymai apie psichinius negalavimus, St. Ylos mintys apie moralę naujos situacijos kryžkelėje ir interview su naujuoju jėzuitų provinciolu Gedeminiu Kijausku, SJ. Numeris iliustruotas rinktinėmis Kastyčio Izokačio nuotraukomis, jas palydinti dar ir P. K. Beach straipsniu „Menas reklamavime“. Redakcija labai gerai elgiasi, nevengdama pačių jaunųjų grožinės plunksnos. Šį kartą Indrės Damušytės poezi-

ja „Miestas ir žmogus“ toli gražu žurnale nėra tuščia vieta, o atvirkščiai, posmai mintimi ir išraiška naujos poezijos ieškantį patraukia, ypač kai poezijai skrti puslapiai sukomponuojami ne atsitiktinai, bet papuošiami ir atitinkama iliustracija, šį kartą Z. Sodeikienės piešiniu. Labai objektyvus ir vaizdus žvilgsnis į katalikybės šiandieninę situaciją įvairiuose kraštuose sutelktas „Krikščionijos“ skyriuje. Šį kartą taipgi maloni naujiena — humoro skyrius „Syypsantis“, kur jau iš karto linksmai nuteikia dr. S. Aliūno posmai.

• **MOSU VYTIS**, 1967 m. Nr. 4. Leidžia Akademinis skautų sąjūdis. Redaktorius Rimantas Griškelis, 6651 S. Whipple, Chicago, Ill. 60629. Administratorius Jonas Tamulis, 6818 S. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636. Metinė prenumerata \$4.

Saulius Vydas rašo apie vyresnės ir jaunesnės kartos dialogo reikalingumą, o Vytienis Sliogeris apie mūsų santykius

su dabartine Lietuva. Daug žinių, daug aprašų ir daug nuotraukų iš akademikų skautų veiklos. Žurnalo puslapius gražiai papvairina Sesers M. Jurgitos — Marijos Saulaitytės poezija.

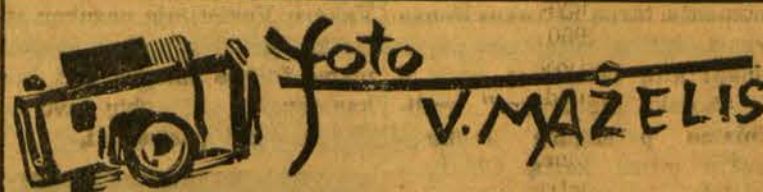
• **SŪKURYS**, 1968 m. vasario mėn., Nr. 2. Tai Chicago moksleivių ateitininkų spaudos susibaudėlių būrio leidžiamas rotatorinis laikraštis. Iš pirmojo puslapio sužinome, kad viršelis (suoliuojantis Vytis) — Edvardo Vasiukevičiaus, menas — Arildos Vailokaitytės, už spausdinimą dėkojama tėvui Raibužui, SJ, redaktoriams — Vytautui Narutis ir Aleksandras Pakalniškis, Jr. Džiugu, kad šis leidinys yra gimęs pačių moksleivių iniciatyva, jis jų pačių prižiūrimas. Puslapių turinį sudaro rimtesni ir linksmesni straipsniai, eilėraščiai. Pastarasis numeris žymiai geresnis už ankstesnius, tačiau redakcijai dar akyliav reikėtų pasijoti tekstus, kad kalbos ir rašybos klaidų būtų dar mažiau.

SPARTA

parduoda: Telefunken, Grundig, Olympia, Zenith, Burroughs, Royal, ITC ir kt. produktus, tiesiai ir pigiau iš firmų sandėlių:

RASOMAS mašinėles lietuvių ir kt. kalbomis — **RADIO** - stereo, consoles, transist. ir kt. — **PATEFONAI** — **IREKORDAVIMO** aparatai — **SKAICIAVIMO** mašinos etc.

Katalogus ir informaciją gausite pranešę savo adresą SPARTA sav.: J. L. GIEDRAITIS, 10 Barry Drive, E. Northport, N. Y. 11731, tel. (516) 757-0055 • Chicagoje informuoja A. Daugirdas GR 6-7399.

• vestuvės: spalvota ir juoda balta (gali vykti ir į kitus miestus)
• portretūra
• meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai

Tel. — HY 7-4677

422 MENAHAN STREET — RIDGEWOOD, N. Y. 11237

METROPOLIS-RESTORANAS

6538 S. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL. — TEL. 476-9009

Vienintelis lietuviškas restoranas su gerais patiekalais, kaip šašlykas, šnicelis ir kt., didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų gėrimų. Lietuviškoj jaukioj nuotakoj galėsite praleisti laiką, skaniai paval-gyti ir atsipalvinti.
Atidara kasdien nuo 3 val. popiet iki vėlumos. Šeštad. ir sekmad. nuo 12 val. d. iki vėlumos. Visi prašomi atsilankyti.
Savininkai PETRAS IR ANTONINA KAUSAI

If you enjoy the atmosphere of a Japanese Tea House and Alohaland...

come to the **DIMOND HEAD** RESTAURANT AND LOUNGE... the pleasures of both await you there

COMPLETE LUNCHEONS

Sarah Mitchell, Hostess

ON SOUTHWEST HWY. JUST WEST OF THE KEDZIE, 79th STREET INTERSECTION for reservations call 925-1678

Private Rooms for Group Parties and Couples

Mūsų erdviose patalpose turime didžiausį pasirinkimą visų modernių baldų, elektrinių krosnių, radijo ir televizijos aparatų, šaldytuvų ir kitų namams reikmenų.

LIETUVIŲ STAIGA

ROOSEVELT FURNITURE CO.
F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS

2310 W. Roosevelt Road Tel. SEeley 3-4711

Atidara pirmad. ir ketvirtad. 9-9 val.; antrad., trečiad. ir šeštad. nuo 9 iki 6 val. sekmad. atidara nuo 11 iki 4:30 val. po pietų.

Dovanos Velykoms

pasieks greičiausiai Jūsų artimuosius

LIETUVOJE

jei siųsite jas per

CENTRAL PARCEL SERVICE, Inc.

220 South State St., Tel. WA 2-9354 arba

2618 West 63rd St., Tel. WA 5-2466

SIUNTINIAMS SUDARYTI MES TURIME YPATINGAI GAUSU PASIRINKIMĄ VERTINGIAUSIŲ PREKIŲ.

Primame siuntinius, sudarytus iš siuntėjų nuosavų daiktų bei produktų. Primame užsakymus dovanoms iš sovietinių gaminių.

Reikalaunkite iš mūsų naujų katalogus bei mityvų sąrašus.

DĖMESIO!

Artėjant pavasariui ir vasarai,

ATPIGINTOS KAINOS dovaniniams **AUTOMOBILIAMS**

Laikotarpiai nuo vasario 15 d. iki balandžio 27 d. galios sekančios kainos:

„Volga“ GAZ-21R	\$2,365.19
„Volga“ GAZ-21US	\$2,553.71
„Moskovitch“ 408	\$1,759.39
„Moskovitch“ 408E (2 šv.)	\$1,945.88
„Moskovitch“ 408E (4 šv.)	\$1,963.88
„Zaporozhets“ ZAZ-965A	\$ 957.60
„Zaporozhets“ ZAZ-966V	\$1,149.30

Nepraleiskite šią progą sutaupti šitatus dolerius, užsakydami per mus šios rūšies dovanas iki š. m. balandžio 27 dienos.

Garantuotą siuntinių pristatymą atliekame jau net 21 metus.

PLANINGAS TAUPYMAS

5 1/4%

Mokamas už vieno metų taupymo ląkštus nuo išdavimo datos (\$10,000.00 ar daugiau, įdedant po \$1,000.00)

PARKING LOT — ADJOINING OUR OFFICE BUILDING

MOKA GERUS DIVIDENDUS. PRADEK TAUPYTI SIANDIEN!

4 3/4%

Metinis dividendas mokamas už indėlius taupymo knygutėse.

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMACK ROAD • CHICAGO ILL. 60604

OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4
Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

STEIN TEXTILE CO.

PAPUOSKITE BUTĄ NAUJOMIS UŽUOLAIMOMIS.

Išigykite urminėmis kainomis iš tūkstančių jardų užuolaidoms dekoratyvinių medžiagų, ne iš mažų pavyzdžių, bet iš didelių ritimų: damasko, brokados, „boucle's“ ir „fiberglass“.

PIRKSITE NEBRANGIAI IR GAUSITE DOVANĄ.

STEIN TEXTILE bendrovė yra pirmoji, kuri parūpina vilnonių, šilko, nylonų, taffeta, aksomo, ANGLISKŲ MEDŽIAGŲ paltams ir kostumams stuntimui artimesiems į Lietuvą ir tolimajį Sibirą už žemas kainas.

616 W. Roosevelt Rd., Chicago 7, Ill., HA 7-3737

Atidara kasdien ir sekm. 9:15 v. r. iki 5:30 vak. Pirmad. uždaryta

Nemokama vieta mašinoms pasistatyti už kampo į šiaurę Jefferson Street — Chernin's aikštėje.

Pasinaudokite Draugo „Classified“ skyriumi.

Kultūrinė Kronika

● Geriausiai 1967 metų knyga bus atrinkta Los Angeles. Lietuvių Rašytojų d-jos premijai už 1967 m. skirti jūry komisija sudaryta Los Angeles: Bern. Brazdionis, Bronys Ral-la, Alė Rūta, Milton Stark ir Juozas Tininis. Leidėjai prašo-mi visų knygų po 5 egz. (mažiausia po 3) atsiųsti tiesiai LRD jūry komisijai: 4364 Sun-set Blvd., Los Angeles, Calif. 90029.

● Nauji Lituanistikos institu-to (Institute of Lithuanian Studies, Inc., 5817 Bradley Blvd., Bethesda, Md. 20014) nariai Keturi kandidatai į tikruosius narius, Institutui balsuojant bu-vo išrinkti didele balsų daugu-ma. Lietuvių kalbos skyriui iš-rinkti prof. V. K. Jeskevičius ir prof. Raphael Sealey, o lietuvių literatūros skyriui — prof. Al-girdas Landsbergis ir p. V. Kul-bokas. Tokiu būdu tikrųjų Insti-tuto narių skaičius dabar yra 54.

● Pirmoji dail. Jono Tričio meno paroda Chicagoje, Balze-ko Lietuvių kultūros muziejuje, 4012 Archer Ave., atidaroma šiandien (kovo mėn. 2 d.) 5 val. vak. Paroda tęsis visą kovo mėnesį. Galerija atdara visas septynias savaites dienas nuo 1 val. popiet iki 4 val. 30 min.

Dail. Jonas Tričys yra gimęs 1915 m. 1946–1950 metais jis privačiai Vokietijoje studijavo tapybą pas latvių dailininką V. Kalninį, vokiečių Z. Hunoldą ir kt. Amerikoje komercinį meną studijavo Art Instruction Inc. Minneapolyje. 1956–59 mokėsi specialiai medžio graviūros. Dailininkas gyvena Chicagoje ir nuo 1959 metų verčiasi kaip laisvas dailininkas, atlikdamas užsakytąsias medžio graviūras. Pirmojoje jo parodoje meno mėgėjai turės progos plačiau susipažinti su Jono Tričio tapy-ba ir graviūrų grafika.

● Amerikiečių katalikų žino-mas kultūros žurnalas "The Cri-tic" savo naujausiame šių me-tų vasario kovo numerįje įsi-dėjo dvi puslapis Algimanto Kezio, S.J., nuotraukas — grupinės skulptūros kompozicijas. Tai jau ne pirmas atvejis, kai pirmaeiliai amerikiečių leidiniai neapsieina be Algimanto Kezio, S. J., darbų.

● Vasario 6 d. Vilniaus Dai-lės muziejuje atidaryta prof. L. Strolio keramikos paroda. Liud-vikas Strolis 1926–29 metais mokėsi prof. J. Vienožinskio ta-pybos studijoj, vėliau, iki 1933 studijavo taikomosios dailės ir keramikos kompoziciją Paryžiu-je, paskui dėstė Lietuvos meno mokykloje, dabar dėsto Dailės Institute Vilniuje. Dabar jis yra 62 m. amžiaus. Yra išauklėjęs ištisą kartą keramikos dailini-nių Lietuvoje. (ELTA)

DARBAI IR NUOTAIKOS VILNIUJE

(Atkelta iš 4 psl.)

Kondratavičius, nežinau, bet ir neįdomu žinoti. Jis ne Lietuvos nauda buvo pasiėmęs tą svarbią vietą atkuriamojoje Lietuvoje. Bu-vo smarkiai reaguota į vyriausybės nusistatymą didžiausiam pa-vojuje palikti Lietuvą. Buvo daug kalbėta, ginčytasi ir bartasi ir su Smetona, ir su Voldemaru, ir su Yčiu, bet nieko nelaimėta. Jie išvyko, palikę Lietuvą neiš-kaus likimo rankose. Mano salės sienoms vėl teko klausytis nenus-tatytųjų vilties ir nekritusių nusi-miniman lietuvių pokalbių ir pa-sitarimų apie naujos vyriausybės sudarymo reikala.

Tai keletas pavyzdžių. Jie tik parodo mano salėje vykusių susi-rinkimų kryptį, charakterį ir svar-bą. O ju buvo daug. Ir visi jie mūsų istorijai turėjo didesnės ar mažesnės reikšmės. Ta salė tikrai yra nusipelnusi paminklinės lentos.

● 90 metų nuo Šatrijos Raga-nos gimimo. Š. m. vasario 24 d. suėjo 90 metų nuo žymiosios lietuvių rašytojos Marijos Peč-kauskaitės - Šatrijos Raganos gimimo. Rašytoja, nors savo kilme buvo bajoraitė, tačiau lietuvių tautinio atgimimo sriaute sutapo su liaudimi ir su jau-nąja lietuviškąja inteligentija.

Didžiausios išliekamosios ver-tės turi jos stambiausioji apy-saka "Senam dvare", kur re-alistiškai romantiškoje aplinko-je ir nuotaikoje rašytoja tapo puikius tėviškos gamtos kam-pelius ir giliai išgyventus įvai-rių žmonių, ypač savo matnos, portretus.

Pėdsakus paliko ir jos peda-goginė veikla bei šios rūšies jos knygos.

Šiuo metu Literatūriname mu-ziejuje Kaune įrengta eks-

M. Pečkauskaitė-Šatrijos Ragana

pozicija rašytojos 90 metų gi-mimo sukakčiai paminėti. Ro-doma rašytojos rankraščiai ir ašmeniniai jos daiktai.

● Prof. Paulius Galaunė va-sario 10 d. "Literatūroj ir Me-ne" gina Lietuvos liaudies me-

na nuo įsibrovėlių. Sako, kad liaudies meną imta vadinti "Dai-lės" kombinatų proteguojami namų pramonės gaminiai ir įvairių rūšių meno mėgėjų dar-beliai. Viskas esą rodoma paro-dose, kaip liaudies menas, vie-nodai giriamas ir premijuojama. "Tokio eksponatų konglomera-to jokių būdu negalima sutap-dinti, vadinti jį liaudies menu". Profesorius nurodo, kad liau-dies menas buvo padiktotas savo laiko aplinkos ir sąlygų. Sąlygoms pasikeitus, anie kū-riniai tampa muziejiniemis verty-bėmis, o jų pamėgdžiojimas ar mechaniniu būdu dauginimas nėra liaudies menas, o tik smul-ki namų pramonė. Apie mėgėjų darbelius profesorius sako, kad jie paprastai atliekti mechaniš-kai arba su pretenzijomis, sto-koja sąmoningos nuosirdžios meninės galvosenos, dažniausia turi kosmopolitinį pobūdį. Jiems profesorius pataria dirbti sau, ką tik nori, bet neiti į viešumą, ypač nesikėsinti į liaudies meni-ninkų vardą. (E)

● G. Stanulio paroda šveica-rijoje. Vasario 15 d. Zenevoje atidaryta dailininko Gabrieliaus Stanulio paveikslų paroda. G. Stanulis profesorijauja Zenevos valstybinėje meno mokykloje. Paroda bus uždaryta kovo 6 d.

● Apie universiteto pradžią Kaune. Valstybinė leidykla "Mintis" (anksčiau vadinta Po-litinės ir mokslinės literatūros leidykla) Vilniuje išleido prof. V. Lašo ir prof. Z. Žemaičio pa-rašytą knygą "Aukštosios mo-kyklos kūrimasis Kaune". Prof. V. Lašas (jau miręs) ir prof. Z. Žemaitis buvo vieni iš Uni-versiteto (pradžioje Aukštųjų kursų) Kaune kūrimo pradinin-čių.

WAGNER & SONS
Papierwriters — Adding Machines —
Checkwriters — Parduoda — Taiso
NAUJOS NAUDOTOS
Virs 50 m. patikimas patarnavimas
NAUJOJE VIETOJE
5610 S. Pulaski Rd. Tel. 581-4111

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
COSMOS EXPRESS

MARQUETTE GIFT PARCEL SERV.
3 skyriai Chicagoje:
2608 69th St. Tel. WA 5-2787
2501 69th St. Tel. WA 5-2731
3212 So. Halsted St. Tel. CA 5-1864

Lietuvių bendrovė, kuri turi teisę siuntinius atsiųsti be tarpininkų tiesiai savo vardu iš Chicago į Lietuvą. Didelis pasirinkimas geriausių rūšių medžiagų ir kitų prekių žemo-mis kainomis.

E. ir V. Zukauskai

MOVING
SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto tel-dimai ir pilna apdrauda

2047 W 67th Place. WA 5-8063

Sinclair SERVICE
Kampas Richmond ir 63rd Street
Užsieninai ir vietiniai automobilių taisymas. Priklauso Chicago Moto Club. Nelaimės atveju skambinkite GR 6-3134 arba GR 6-3553
Sav. — Juozas (Joe) Juraitis

MOVING
Apdraustas perkraustymas įvairių atstumų

A. VILIMAS
823 WEST 34th PLACE
Telef. — FRontier 8-1882

NUOLATINĖ
SIUVIMO MOKYKLA
IRENA BERNOTAVICIENE.
Jai vadovauja prityrus mokytoja instruktorė
Išmokite naujo supaprastinto siuvimo metodo tik per 10 pamokų. Pamokos dėstomos lietuvių ir anglų kalbomis. Registruokitės iš anksto, kad patektumėt į pirmąjį kursą. pas
B. AND B. SEWING SCHOOL VEDEJA ARVDA DIKINĮ — TEL. 927-0044-45

EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Trys Moderniškos Koplyčios:
4605 - 07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741 - 2
4330 - 34 South California Avenue
Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

MAZEIKA & EVANS
FUNERAL HOME
THREE
AIR-CONDITIONED CHAPELS
Parking Facilities
6845 SOUTH WESTERN AVE. REpublic 7-8600

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
THREE MODERNIOS KOPLYČIOS
2533 West 71st Street Tel. GR 6-2345 - 8
1410 So. 50th Ave., Cicero Tel. TO 3-2108-09
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINYČIA
Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų laidotuvių ir kitų papuošimų
2433 West 63rd Street, Chicago
Telef. PR 8-0833 PR 8-0834

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO MR. NELSON, SAVININKO SAINT CASIMIR MONUMENT CO.
3911 West 111th Street
Didžiausias Paminklams Janų Pasirinkimas Visame Mieste
Telef. — GEdarcrest 3 - 6335
Vienas blokas nuo kapinių

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai
STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIRginia 7-6672
PETRAS BIELIONAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401
POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911
LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 SO. MICHIGAN AVE. Tel. COmmodore 4-2228
JURGIS F. RUDMIN
3319 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138 — 1139
VASAITIS — BUTKUS
1446 SO 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003
LAWN FUNERAL HOME
Sigmund J. Sufkus
7909 STATE RD., OAKLAWS ILL., Tel. — 636-2320

Highest Rates on Savings

At Standard Federal Savings your savings earn at the highest rate paid by any savings institution in Chicagoland.

4 3/4%

PER ANNUM, CURRENT RATE
PASSBOOK SAVINGS

Earnings are added and compounded four times a year. 4.75% compounded quarterly is 4.83%. Build your savings with a pass-book account. Develop the habit of saving regularly.

5 1/4%

PER ANNUM
6 MONTH CERTIFICATES

Issued in minimum amount of \$10,000 and larger amounts in multiples of \$1,000.

SAFETY ASSURED

Your savings are protected by our great strength in Reserves, our sound assets, our careful operating policies and by insurance of accounts to \$15,000 by The Federal Savings and Loan Insurance Corporation, a Permanent Agency of the U.S. Government.

Passbook Savings in by the 10th of the Month Earn from the 1st.

ASSETS OVER \$122,000,000.00

RESERVES and SURPLUS OVER \$10,500,000.00

**STANDARD
FEDERAL
SAVINGS**

4192 Archer Avenue • Chicago, Illinois 60632 • Phone VI 7-1141

OPEN MON. and THURS. 9 to 5; TUES. and FRI. 9 to 4;
SAT. 9 to 12 Noon; WEDNESDAY—CLOSED

Spygliai ir Dvygliai

Redaguoja dr. S. ALIONAS

KANAPINIS IR LAŠININIS

MARCH BIRTHDAYS

Atėjus gavėnios metui, vis dar žmonės prisimena pasninkus ir kovas tarp Kanapinio ir Lašininio, kuris visada, bent gavėnios metu, pralaimėdavo, tačiau šiais laikais jis jau vargu ar kada bebūs Kanapinio sumuštas. Po to, kai Bažnyčia pasninkus beveik panaikino, ši kova labai susiaurėjo, tačiau Amerikoje ji tebevyksta gana stiprių tempų, nes Kanapinis, norėdamas padidinti liesųjų skaičių, net ir liesėjimo tabletes daktarams pakišo, kad šie lašininiams jas prirašintų, nepaisant, kad nuo to gali ne tik Kanapinis žmogus pavirsti, bet ir iš šio riebaus pasaulio išskleisti.

Kanapinis, taip sakant, turi daktarų armiją, kuri jam pade-

Vienas trečdalis ką suvalgia palaiko tave gyva, o kiti du trečdaliai palaiko gyvą daktarą.

da skelbti kovą Lašininui, net ir mūšiškis dr. Adomavičius yra Kanapinio šalininkas, nuolat kovojas su lašininiais, bet ateina Lašininis ir pakiša žmogui stiklo gabalą, alaus putojančio bokalą, kugelio šmotą su grietine, žavingą torto gabalą, ir taip visi Kanapinio darbai ir žygiai į nieką pavertiami. Lašininis išeina laimėtoju.

Šiaip jau Kanapinis savo pusėje turi visą propagandą ir nuolatinį įvertinimą. Juk štai žmonės švenčia amžiaus sukaktis. Tie žmonės garbinami ir girmami, nes jie didvyriai, kad nemirė, karaliaus Lašininio dvarą begindami, atseit, nemirė nuo persivalgymo ar persigėrimo. Juk argi ne herojiškas mostas išlikti gyvam tarp stiklų ir keikų barikadų. Tiesiog kariški žygiai! Tad ir nenustabu, kad vis daugiau randama džiugių ir herojiškų straipsnių laikraščiuose, kad tas ar kitas gyvena ir valgė, o dabar švenčia sukaktį ir dar valgo. Tai tikrai svarbus mūsų kultūrai ir politikai laimėjimas. Daug tokia kova reikšmingesnė, negu kovojusių prieš bolševiką, kuriems likimas nebelėmė švęsti jokių sukakčių.

Kumpis Lašininio nuvertimui nuo koto.

Tačiau ir šiose sunkiose kovos sąlygose Lašininis nepasiduoda ir žybt vėl svečiams pakiša riebių sukaktyvinių tortų ir po didelį stiklo gabalą, aplaistomą alumi. Taip tokiose išklimėse ir vėl atsigauna Lašininis.

Kanapinis yra visų gerbiamas, palaikomas, net ir gražuolių armija jo draugystės siekia, bet Lašininis ne žodžiais, o darbais savo egzistenciją liudija, todėl beveik visada ir laimi. Taip jau ir lietuviškame gyve-

Jeigu sulaukė kapos metų nusiimti, tu gali pasiguosti, kad jei būtum buvęs arklys, būtum miręs prieš 40 metų.

nime, kur vieni žodžiais, ten reikalas kaip Kanapinis liesas, o kur tik darbai, ten aiškiai lašininio storio laimėjimai.

Kadangi gavėnios metu dar penktadieniais lieka pasninko dienos, tai šis įsakymas irgi Kanapinio pusėje, juo labiau, kad šis įsakymas išgelbsti ir dr. S. Aliūno eilėraštį, kuriame išreiškiamas net ir toks tėvynės ilgesys:

Ir kartais liūdnas pagalvojai,
Tarp tų veidų visų spalvų,
Ach, nereikėjo Lietuvoje
Tiek lašinių nešt ant pilvų.
P. K-tis

Kanapinis projektuoja įtaisą, kad Lašininiai žolę piauant nebereiktų atsikelti nuo sofos.

Atskleidė paslaptį

Kun. dr. Jucevičius, kalbėdamas Chicagoje, pareiškė: "Mont realyje apie tokį Vliką niekas nežino". Tiesiog visi priblokšti tokios žinios, o buvo manyta, kad ir ten yra lietuvių, kurie dar skaito kokį nors laikraštį.

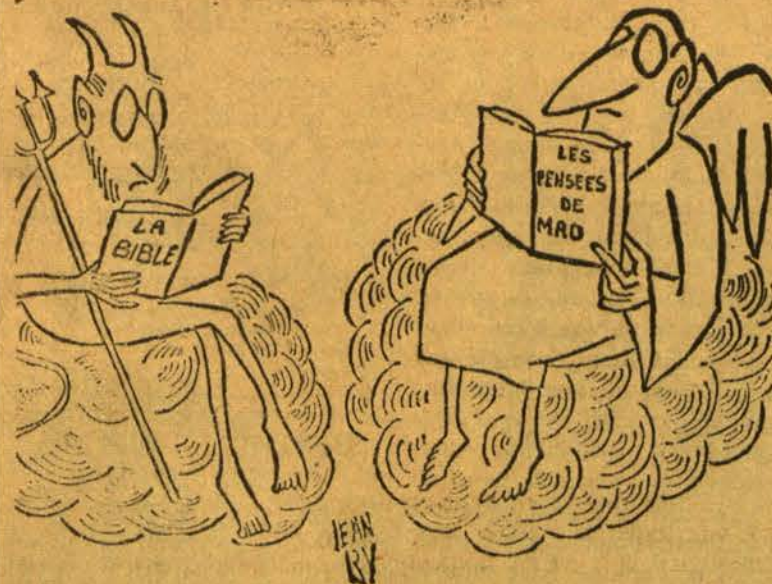
SPYGLIŠKI BUVUSIO NACIŲ GESTAPO VIRŠININKO LAIŠKAI

Vokiečių laikraštis "Der Spiegel" š. m. vasario 19 d. numerį paskelbė eilę gestapo viršininko koncentracijos stovyklų steigėjo Himmlerio laišku, kurie tiek svarbūs ir rimti, kad verta net ir spygliuos paminėti. Laiškas Ernst Kaltenbrunneriui, 1943. 9. 8 d.

"Pritariu, kad būtų atšauktas uždraudimas, neleidžiantis lytinių santykių estams ir latviams, taip pat su estais ir latviams. Reikalauju, kad šis uždraudimas nebūtų atšauktas lietuviams. Lietuviai, mišiku požiūriu, yra tauta, kuri elgiasi taip blogai ir turi tiek mažai vertės kaip rasė, kad atšaukti nėra verta".

Laiškas SS-brigados vadui Kurt Hintze, 1944. 5. 11 d.

"Per SS - Obergruppenfuhrer Jeckeln sužinojau, kad Jūs gerėte su lietuvių generolu Plechavičium iki antros valandos ryte ir dalyvavote, pagal to pono slaviškus papročius — čer-

Šiais dialogų laikais net ir ponas velnias pradės skaityti "Sv. Raštą, o angelai — Maotsetungo raštus, bent taip skelbia "Sueddeutsche Zeitung" laikraštis Vokietijoje.

TARYBŲ VALDŽIOS SUŽLUGDYTOJAS

Na, jeigu jau pavergtosios Lietuvos komunistai nuolat sako, kad buvęs Kauno komendantas pulk. Bobelis gyvena Rochesteryje, nereikia per daug nesutikti, nes, nors pulkininkas ir išisi Chicagos lietuvių šv. Kazimiero kapinėse, gal bolševikam jo dvasia Rochesteryje vaidenasi. Jei bolševikai tyčioja, kad rašyt. B. Pūkelevičiūtė dirba siuvykloje, nors ji visą laiką labai poniškai raštinėj rašinėja, nereikia pykti, darbas yra darbas, tik, kai apie siuvimą bolševikai rašo su panieka, tai atrodo, kad proletarinė valstybė garbingiau jau kapitalistinis raštinės darbas, negu koks proletarinis siuvėjavimas.

Ir daugiau panašių tarybinių tikslumų "Tiesa" paskelbia, tam ji juk ir tiesa, tačiau įdomiausia, kad tarybinė spauda išdėvė paslaptį, kas sutruškino Lietuvoje tarybų valdžias 1918 m. Štai 1967 m. gruodžio 23 d. "Švyturys" rašoma, kad žvalgybininkas Leonas Prapuolenis buvo karininkas ir 1918 m. "malšino tarybų valdžias Lietuvoje". Kad nesumaišytume su koku kitu Prapuolėniu, "Švyturys" rašo, kad tas Prapuolenis 1941 m. vadovavo sukilimui prieš sovietus Kaune ir vėliau gyveno Vokietijoje, gi dabar Amerikoje vėl esąs žvalgybininkas.

Kadangi Leonas Prapuolenis

Broliai Domeiku tradicijos tęsimas Amerikoje

Atkuriant įvairius Lietuvoje buvusius klubus ir nuolat šaukiant, kad reikia išlaikyti tradicijas, du broliai Stasys ir Antanas (D.) Los Angeles teisme bylinėjasi ne dėl kokio ten Dovydeno aprašyto besparnio gaidžio, bet dėl sparnuoto dolerelio, kadangi lietuviško žodžio teisėjai nelabai įkerta, vertėjauja 2 lietuvių teisininkai. O, kas gali dabar verkėti, kad lietuviai atsižada savo brangiųjų tradicijų.

kos daugybe į sieną. Iš viso Jūs pamėgote, pagal žinias, kurias gaunu tiek iš Berlyno kaip ir iš "Ostlando", neįmanomu ir besaikišku būdu alkoholi. Todėl uždraudžiu Jums laikinai bet kokį alkoholio naudojimą iki 1944 metų galo".

Ir kas gali dar abejoti, kad nacių vadai nebuvo išmintingi ir kūrybingi, jei sugebėdavo ir turėdavo laiko net tokius svarbius ir rimtus laiškus rašyti ir tokius reikšmingus sprendimus daryti.

"Niekio negalima prikišti", sako eiguļys pavergtos Lietuvos miške. — kelmus gerai užmaskuoja.

Leonas Prapuolenis joja 1918 m. sumušęs Maskvos armijas.

Dažnai vartojami ir įtikinami sakiniai

— Atsiprašau, aš užbėgau tikrai minutėlei.

— Tegul kalba apie mane, ką nori. Man tai vis tiek.

— Jums jau penkiasdešimt? O, niekada nepagalvočiau...

— Duodu sau galvą nukirst.

— Jeigu jūs būtumėt paprašęs manęs pinigų prieš savaitę, arba bent vakar... Bet šiandieną, prisiekiu, neturiu nė cento.

— O, prieš prašydamas jos tėvų, aš prašau jūsų leisti už manęs tekti jūsų sekretorei.

PREZIDENTUI PAVOJUS

Laikraščiai rašo, kad prez. Kennedy žudiko žmona Oswaldienė, ištėkėjusi 1965 m. už Porter, kalta dėl prez. Kennedy nužudymo, nes savo būdu variusi Oswaldą iš kantrybės. Su dabartiniu vyru taip pat nesugyvena, taigi ir dabartinis prezidentas turi saugotis.

Šuo ir kailiai

Jaunimo centro statybos vėjus dovanų paskirstyme pasakytą — "Laimingas bilietas gauna pudelį ir kailį arba vilką ir kailį". Kadangi spyglininkas nuo Toleikos visuomet gauna nelaimingą bilietą, tai jeigu jis ir laimėtų kurį šunį, jis tikriausiai bus be kailio.

Spyglininkas nuo Toleikos

PAVYDO REIKŠMĖ

Torontiškis "Daily Star" kolumnistas, Gary Lautens, sako: si turėjęs kaimyną, kuris buvęs įvairių patarimų (gal, maždaug, kaip Ann Landers) kolumnistas ir kuris jautėsis labai laimingas. Kasdien, esą, išspėdavęs aibes problemų savo atsakymais.

Kolumnistas visur ir visais reikalais rasdavęs išganingą išeitį — visuomet nurodydavęs geresnį patarimą, nes perskaitydavęs visas knygas, žinojęs viso pasaulio patarimų ekspertus.

Gi Gary Lautens, kaip neturėjęs savo darbe tokio pasisekimo, pykdavęs ant ano kolumnisto ir jam pavydėdavęs. Dar, svarbiausia, pykdavęs, kodėl visuomet linksmas ir patenkintas gyvenimu. To negalėdavęs pakęsti. Jei žmogus iš ryto, netgi 9 val., toks patenkintas ir linksmas — tai kažkas nenormalaus. O dienos laikotarpis — jis atsakydavęs 38—40 užklausimų, perskaitydavęs didžiausią kūgi laišku, atsimindavęs savo žmonos gimtadienį ir t. t.

Lautens sukęs galvą, kaip šitai jam sutrukdė.

Vieną dieną į kaimyno pašto dėžutę Lautens įsmugėlavęs šitokią anoniminį laišką:

"Mielas Pone,

Aš myliu savo žmoną. Mūsų vedybinis gyvenimas be galo laimingas. Mūsų vaikai — jokia problema šeimoje: vien tik džiaugsmas ir pasididžiavimas. Mano santykiai darbovietėje su kitais draugais pagrįsti susipratimu, pasitikėjimu vieni kitais ir tarpusavio santaika. Savo darbu aš begaliniai patenkintas. Mano šeimoj jokių mažiausių debesėlių. Aš myliu, netgi, savo uošvę, surūkau tris cigaretes į dieną, neturiu skolų ir jokių problemų.

(Pasirašė) Contented Father of Three".

Lautens nekantriai laukęs savo kaimynų reakcijos į jo laišką. Jokios. Gal tik švilpavimas sumažėjęs. Paskui vis dėlto ir dainavimo kiekį sumažinęs. Tą dieną kaimynas buvęs daug tylesnis.

Kitą dieną Lautens įbrukęs į

Apie skaudųjį likimą

Br. Raila, recenzuodamas "Dirvoj" V. Bendžiūtės įdainuotą plokštelę "Toks mūsų likimas", pritaria, kad meilė prarasti yra tiesiog dramatiška ir tragiška.

"Taip, drama stipri. Visi žinom, kokia reikšminga žmogui meilė. Dažnai svarbiausia, kai kada svarbesnė net už visus svarbiausius dalykus. Netoli pasidariusi juk ne vienas po truputuką mylėjom ir buvom išduoti mylimųjų. Ne vienas skausmingai šaukėmės: o, nepalik mane!.. Ir kiek narsių vyrų, kiek žavingų moterų dėl nusibodusių vedybinių partnerių prikentėjo daugiau, negu dėl Lietuvos praradimo. Ir kiek naujiems susimedžioti aukojosi atkakliau, negu Lietuvos išlaisvinimui!"

To juk negalėtų užgindytį nė jokie veiksniai.

„Per tiltą jočiau nuo kumelės puoliau“, sako JAV prez. Johnson. gi Spyglių korespondentas klausia, kas ištiktų Spyglius, jeigu kokį lietuvišką veiksnį ar kariauninką taip pavaizduotum?

jo dėžutę net tris laimingųjų laiškus. Visus anonimiskus, kaip ir pirmąjį. Savaitės gale — jis sukišęs jo dėžutėn net 26 tokius laiškus ir 17 tokių atvirėlių. Juose visi džiaugėsi savo laime ir gyvenimu. Viename jų buvo rašoma:

"Brangus Pone,

Gyvenimas yra stebuklingas. Gyvenimas yra geras. Aš myliu kiekvieną, netgi — prezidentą Johnsoną. Whee!

(Parašas) Not A Care In The World".

Kiti gi laiškai buvę pasirašyti: Laimingasis, Berūpesnis ir t. t.

— Gavot ką nors paštu šią dieną? — Lautens paklausęs kaimyną, jį sutikęs koridoriuje.

— Kodėl klausai? — jis sušukęs piktu balsu.

— Nieko. Tik taip sau. — Lautens atsakęs. — Bet, žiūrėkite, ar jūs pastebėjote, kokie darosi žmonės laimingi šiomis dienomis? Atrodo, jie be rūpesčių, be baimės.

— Tai tik gandai. Nepagrįstas vertinimas, — biurptelėjo kaimynas ir užtrenkė savo raštinės duris. Tą dieną jis buvęs toks pat, kaip ir kiti — susirūpinęs, sukrėstas ir nesaugus. Jis, netgi, užmiršęs žmonos gimtadienį ir nuo jos gavęs velnių.

Paruošė P. A.

Kuris nuo kurio nuplajavo?

NUKRITO LAIVAS

"Korėjoje dingio Amerikos žvalgybos laivas. Spėjama, kad jis bus nukritęs Pietinėje Korėjoje".

"Naujienos", 1968. 2. 10

HONORARAI SOVIETŲ RUSIJOS

— Kas pas jus rašytojams nustato honorarą? — klausia sovietinį rašytoją laisvojo pasaulio laikraštinkas.

— Jeigu kūrinyt tinkamas — kompartija, jeigu ne — saugumo milicija, — atsako rašytojas.

JAU NEBE GRINORAI

"Nestebėtina, kad šiandien ateivių vaikai mokyklose jau nebeprimauja, kaip tai buvo anksčiau. Tarp jų yra jau nusikaltėlių, yra pataisos namuose ir pan. Žodžiu, įsijungta į pilnutinį gyvenimą".

"Tėv. Žiburiai"

ISTORIKO IŠPAZINTIS

Dr. J. Jakštas, atlikdamas "Vienybėje" išpažintį apie savo paskaitą III-jame Kultūros kongrese, lyg politruko spaudžiamas prisipažino: "Aplamai, paskaitą laikau nevykusia."

"Vilnis" konstatuoja tikrą faktą

"Vilnis", vis besidžiaugianti, kad gali bučiuoti burliokui vėžą, rašo:

"Tarybų Sąjungoje norima pagerinti prekybą, verslą, bankus, palengvinimui žmonėms ne vien daugiau visko gauti, bet lengviau viską atlikti.

Amerikos komunistams tas dar nereikalinga".

Žinoma, kad nereikalinga, nes nėra bolševizmo; minėti trūkumai ateina tik su komunizmu.

— Vyresnė męsta du dalykus: pavojų ir žaismą. Pavojingiausias jo žaismas yra moteris. Zarathustra

SAVAITGALINIS VIENGUNGIO DŽIAUGSMAS

(Skiriamas skaisčiausiu sužadėtinį gerbėjui)

Penktadienio vakare, kai sėdžiu bare — su savo Maryte ant kelių ar šalia —

jaučiu, kad atėjo valanda gyvent be rūpesčių ir vargų šianakt, rytoj ir sekmdienį iki išnaktų, nes žinau, kad savaitgalį vergauti neinu, kad užtekiau pinigų — ne svetimų, o savų, per savaitelę užvargtų.

Naktovidom sugrįžęs į savo landynę, žvelgiu į lentyną, kur guli pora knygų. Atvertęs lapą pirmutinį, skaitau:

Gyvenimas yra dailus, Gyvenimas — tai vynuogių kekė. Skaitau ir medituojau ir Viešpačiui dėkoju, kad mano Marytės — tik nusidėjėlis Marijos Magdalenos, o ne viešos ir neviešos Paryžiaus, Maskvos ar šiaip sau didmiesčių merginos.

PASAKOS FRAGMENTAS (Skiriamas pavienių žodžių poezijos pionieriui)

Sutema. Spoksaus ir neprimatau — kas ten sode po serbentų krūmais tupinėja.

Jei būtų žmogus, dievaži, istorijėlė išieitų ne labai graži!

Bet laimė, kad ten tik velnias — vokiektukas — su žalia kepuraitė ir raudonom kelnėm ant šykštuolio lobio — banko knygutės — prieš mirtį užkeiktos ir giliai užkastos — sargyboje neramus sūkintėjas. Krenta, kai kaukas praskrenda. Krinta, kai žaltvyklė sušvinta.

— Nuobodumo stadijoje žmonės padarė didžius dalykus, netgi Babelio bokštą pastatė...

Klerkegaard

— Gana mums būt skerdyklon vedamais tellukais bei avėlėmis, vien bliauti tepajėgiamais.

Dr. J. Adomavičius

— Vadinas, tol, kol ruso už apatinės žiaunos negali paimti, neapsimoka nei su juo erzintis, nei iš jo juoktis...

J. Aistis

— Mini - skirtis šiandien, kaip ir pragyvenimo aukštis, nebegali kilti aukščiau.

— Pasaulyje vis daugėja problemų. Jeigu Mozė žengtų nuo Sinajaus kalno, šiandien jis neapstytų be aspirino.

— Pasaulyje vis daugėja problemų. Jeigu Mozė žengtų nuo Sinajaus kalno, šiandien jis neapstytų be aspirino.

— Pasaulyje vis daugėja problemų. Jeigu Mozė žengtų nuo Sinajaus kalno, šiandien jis neapstytų be aspirino.

— Pasaulyje vis daugėja problemų. Jeigu Mozė žengtų nuo Sinajaus kalno, šiandien jis neapstytų be aspirino.

— Pasaulyje vis daugėja problemų. Jeigu Mozė žengtų nuo Sinajaus kalno, šiandien jis neapstytų be aspirino.

— Pasaulyje vis daugėja problemų. Jeigu Mozė žengtų nuo Sinajaus kalno, šiandien jis neapstytų be aspirino.

— Pasaulyje vis daugėja problemų. Jeigu Mozė žengtų nuo Sinajaus kalno, šiandien jis neapstytų be aspirino.

— Pasaulyje vis daugėja problemų. Jeigu Mozė žengtų nuo Sinajaus kalno, šiandien jis neapstytų be aspirino.

— Pasaulyje vis daugėja problemų. Jeigu Mozė žengtų nuo Sinajaus kalno, šiandien jis neapstytų be aspirino.

— Pasaulyje vis daugėja problemų. Jeigu Mozė žengtų nuo Sinajaus kalno, šiandien jis neapstytų be aspirino.

— Pasaulyje vis daugėja problemų. Jeigu Mozė žengtų nuo Sinajaus kalno, šiandien jis neapstytų be aspirino.

— Pasaulyje vis daugėja problemų. Jeigu Mozė žengtų nuo Sinajaus kalno, šiandien jis neapstytų be aspirino.

— Pasaulyje vis daugėja problemų. Jeigu Mozė žengtų nuo Sinajaus kalno, šiandien jis neapstytų be aspirino.

— Pasaulyje vis daugėja problemų. Jeigu Mozė žengtų nuo Sinajaus kalno, šiandien jis neapstytų be aspirino.

— Pasaulyje vis daugėja problemų. Jeigu Mozė žengtų nuo Sinajaus kalno, šiandien jis neapstytų be aspirino.